

adeninis Zulkavimo
PIKNIKAS
Per dvi dienas
led. Lapk.-Nov. 22
r Thanksgiving dienoje
etv. Lapk.-Nov. 26
JEUROS DARZE
runswick, O. Kelias geru
ous smagiausias laikas po
kštineti po rudens laukus,
auti, na o paskui kepsim
us ir turėsim gerus laikus.
oras bus prastas tai va-
atsibus Neuros farmoje
ri įrengėm Turkistai pirti
orės galės gerai išsivaut.
ga 25c. Vaikams veltai,
įžangos tikietu bus išai-
jimas gyvos kiaušinės,
ingai užkvičia visus
RENGEJAI

iams i Lietuva
ny, kreipkitės i
TURA
ais Lietuvii Salė.
il vakaro.

MUSIC HALL
Cleveland, Ohio
OV. 29, 1931
PAC HYIT
O

BALETAS
storikų, švenčių
tuose
kuose rubuose
tantų
ROCINSKIO
torišką šoki

UND
io 16 iki 24
va")

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Savienyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata siūloma nuo dienos užrašymo,
ne nuo Naujų Metų, ir mokasi išlaikyti.
Apgarsinimu kaina klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Japonai ir Chinai Atsisako Taikytis

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Nesutaukė. Šiose dienos New Yorke įvyko konferencija tarp gelžkelių linijų atstovų ir gelžkelių tarnautojų unijų delegatų pasitarimui apie numatytą gelžkelių algų, bet darbininkų atstovai nesutiko ant 10 nuosimėjų algų mažinimo ir konferencija užsikirtė. Darbininkų atstovai sako, jie nesutinka ant 10 nuos. algų mažinimo, nes gelžkelių kompanijos neduoda užtikrinimo kad tuomi bus pagalbėta bedarbiams arba sustiprinama dabartiniai darbai.

New Yorke miestas pasiskyrė \$18,000,000 bedarbių aprūpinimui darbais. (Gavo darbo 12,265 vyrai ir moterys.

Daugelis įvairių dirbtuvių, kaip surinktos žinios rodo, Lapkričio mėnesį gavo daugiau užsakymų negu turėjo spalio mėnesį. Tas ypač pastebėta plieno ir geležies industrijose.

Follansbee, W. Va.—Vienolika iš 13-kos Follansbee kompanijos geležies išdirbėsių pradėjo dirbti ir naktimis ir 1,200 darbininkų dirba pilną laiką.

Suv. Valstijų kariško laivyno jureiviai kožnas turės aukauti savo trijų dienų mokesį bedarbių šelpimui. Tie pinigai bus valdžios išskirstyti organizacijoms esančioms arčiausia laivo arba stoties.

Erie gelžkelio 1,200 tarnautojų, nuo paties prezidento žemyn, gavo numušti mokesčius ant tiek kad neteks kas mėnuo dviejų dienų uždario.

St. Clairsville, O.—Nuo pavasario stovėjus, šiose dienos pradėjo veikti angliakasykla Virginia Hill; į darbą sugrįžo 300 darbininkų.

Budavojimas Suv. Valstijose eina taip: per Spalio mėn. 215-koj miestų išduota leidimų už \$76,965, 197, arba 3.3 nuos. mažiau negu per rugsėjo mėn. Bet net 39 nuos. mažiau negu Spalio mėn. 1930 metais.

37 angliakasijai užmušta. Doncaster, Anglija.—Iš tikus kasykloje sprogmui, žuvusių skaičius pasiekė 37 darbininkus. Kasykloj tuo laiku buvo apie 1,000 darbininkų, bet kiti laimingai išbėgo. Apie 30 sužeista.

SAKO CHINAI TUOKIA 50,000 KARELVIŲ MUŠIAMS

Tautų Sąjunga Nieko Neišdaro
Paryžius, Lapk. 24.—Iš visko matyt kad Tautų Sąjungos Taryba yra bejėgė sulaukyti Japonų-Chinų neoficiali karą. Pasulyta tik siūsti neutralę komisiją į Mandžuriją ištirti tolimų rytų padėtį, ar tas duos ką gero ar ne.

Chinija pareiškė kad ji nesutiks įsileisti tokią komisiją jeigu Japonija pirmiau neapleis užimtų sričių.

Didžiųjų valstybių komitetas iš 12 asmenų, kurin neineina Chinų ir Japonų atstovai, dirba visomis pastangomis prieiti prie kokios nors išvados.

Pasklido gandai kad Chinija tuokia 50,000 kariuomenę Činčow miesto srityje, po vadovystė Gen. Jung Čin, kurį Japonai atstatė iš Mandžurijos gubernatoriaus vietos. Japonija del šitos priežasties atsisako daryti paliaubas ir pati stiprina savo spēkas Mandžurijoje.

Chinija Davė Naują Pasiūlymą

Nanking. — Dr. Koo tapo paskirtas nauju užrubežinių reikalų ministru. Jis pasiuntė Tautų Sąjungai pasiūlymą kokiū būdu galima būtų sutaukinti Japoniją su Chinija. Kokie tie pasiūlymai viešai nepaskelbta.

Susikirtimai Japonų su Chiniais tęsiasi. Pastarosiose dienosose vėl abiejose pusėse daug užmušta.

Sovietai Protestuoja

Maskva. — Kadangi Japonų veikimas Mandžurijoje siekia ir Rusijos interesus, sovietų užrubežinių reikalų komisaras Litvinov įteikė Japonijos ambasadoriui Maskvoje naują notą, kurioje pasako kad Rusija nemano kištis į Japonijos reikalus su Chinija jeigu nepasirodys tam reikalo — jeigu Japonai nelies Rusijos sričių.

Maskvos laikraščiai tuo tarpu perkunuoja prieš Japonų kapitalizmą ir grąšina ne tik Japonijai, bet ir Paryžiui ir Washingtonui kad sovietai nesėdės rankas sudėję jeigu kas nors varys sovietams priešingą propagandą Mandžurijoje. Japonai aiškina kad Chinų-Japonų nesutikimai paėina nuo 1904 metų, kada

Chinija buvo beveik užleistas Rusijai Mandžurija ir tada Japonija atėmė ją nuo Rusų ir atidavė Chinijai. Visą laiką, sako Japonai, Chinija slapta draugavosi su Rusija, ko Japonija negalėjo pakeisti.

KAIP TURTUOLIAI ŽAIDŽIA

Newport, R. I. — Turtuolė Phelps Padėkavonės dienos vakare rengia šitokią naują pramogą: Didelėje salėje ruošia puikų balių su brangia įžanga savo draugams turtuoliams. Baliuje bus toks žaidimas: salėje bus paleista išaukuotas paršiukas, kurį dalyviai turės gaudyti. Kuris ar kuri sugaus ir išlaikys slidų paršiuką 25 sekundas tas gaus dovaną.

Pelnas to balius skiriamas bedarbių šelpimui.

DEMOKRATAI TYRINĖS PROHIBICIJOS KLAUSIMĄ

Washington. — Demokratų partijos pirmininkas Raskob išleido į 90,000 savo partijos žymesnių veikėjų ir rėmėjų atsišaukimus aukauti 1932 metų tos partijos vajuos fondai ir kartu užklašimus kaip jie atsineša į prohibiciją: ar nori jos vykdymo po senovei, ar nori pakeitimo.

Kai atsakymai grys Demokratai žinos į kurią pusę vėjas pučia.

ANGLIJA NESILEIS "DUMPUOTI"

Londonas. — Anglija įsivedė įstatymą kuriuo pavelijama užkrauti muitais tiek kiek kaštuoja prekės ar produktai, jeigu kuri nors valstybė bandytų vežti savo pigius produktus ir pusdykia dumpuoti Anglijoje. Tas apsaugos šalies gamybą nuo nupuolimo.

Taip pat Anglija įsivedė 50 nuosimėjų muitą ant iš kitų šalių atvežamų prekių, kurios vadinasi prabangos prekėmis. Daug biznio nutos Amerika ir kitos šalys.

PERILGAI MIRTIES NESULAUKĖ

Varšava, Lenkija. — Ukinko Gawskio anukai, nepasaulaudami iki ju duedukas mirs ir paliks jiems žemę, Paryžiui ir Washingtonui susitarę jį nužudė. Senis mat buvo 118 metų ir dar neišrodė kad rengiasi mirys. Gyventojai ant žmogų nužudė, tik policija šiaip-liai dar nepereitę į valstybės nuosavybę.

KARALIUS GAVO NUO BROLIO MUŠTŲ UŽ MERGĄ

Budapestas, Rumanija. — Karalius Karolis II gavo nuo savo jaunesnio brolio, Princo Nikolajaus į žandą. Mat, Nikolajus pereitą savaitę, išsilylėjęs į gražią bet ne karališkos kilmės našlę, pabėgo su ja į mažą miestelį ir priverstė taikos teisėją juos apšvedinti.

Kada Nikolajus sugrįžo į savo palocius, jo brolis, karalius Karolis jį smarkiai užpuolė koliauti ir baritai už "žeminimą karališkos giminės", norėjo jį išvyti ir konfiskuoti visą jo turtą.

Bet Nikolajus nepadarė nieko blogesnio kaip pats jo brolis karalius Karolis, kuris turbut buvo užmiršęs kad ir jis seniau, jau vedęs su Graikijos kunigaikštyte, atsidavė jos, vaikėsi paršui vieną moterį po visą Europą, paskui vaikėsi kitą, del to jo tėvas (kuris dabar miręs) išsižadėjo jo, atėmė jo teises prie Rumunijos sosto, kurias pavedė jo šešių metų sunui, gimusiam iš jo tikrosios žmonos. Karolis šitos savo gyvenimo istorijos sau neprišiminė, tik užėjimą jo pėdomis norėjo broli pasmerkti. Perpykęs, Nikolajus, kuris yra atletiškas vyras ir geras boksininkas, rėžė karaliui į žandą, tas nusirito ant grindų, ir kelias dienas nesirodė publikoje, nes buvo žandas sutinęs.

Paskutinės žinios praneša kad tie du broliai susitaikė. Po tėvo mirties, Karolis sugrįžęs į Rumaniją, pastumęs į šalį savo sunų, pats stojo karaliauti ir ėmė savo broli barti už tokius darbus už kokius jį patį jo tėvas barė.

PREZIDENTAS SIULO NAMŲ PASKOLŲ BANKUS

Washington. — Gruodžio 7 d. atsidarys 72-ras Suv. Valstijų Kongresas. Prezidentas Hoover ruošia savo pranešimą tam kongresui.

Tarp kitko, savo pranešime Hoover siūlys kongresui įsteigti dvylika federaliųjų bankų iš kurių namų savininkai galėtų gauti paskolas. Tą sumanymą užgiria bankai ir namų prekiautojai.

NORI SUVIENYTI GELEŽINKELIUS

New York. — Yra sumanymas pasiūlyti Suvienuoti Valstijų kongresui bilių kad užtvirtintų suvienijimą visų šioje šalyje esančių geležinkelių į vieną istisinę sistemą, kas sutauptų jį metus į \$500,000,000.

Iš valdžios reiktų gauti tam tikslui \$24,000,000,000 užtikrinimui investorių pinigų ir patarnavimo visuomenei. Šiuo projektu geležkeliai dar nepereitę į valstybės nuosavybę.

HOOVER IR GRANDI SUSITARĖ

Washington. — Pereitą savaitę atsilankius Amerikoje Italijos užrubežinių reikalų ministru Dino Grandi, Prezidentas Hoover priėjo su juo prie draugiško susitarimo ir užmezgė gerus ryšius tarp Italijos ir Amerikos. Prezidentas Hoover pasitiki kad tas duos galimybės Italijai susitaikyti su Francuzija ir apmažinti laivynų didumą, ko iki šiol nei Italija nei Francuzija nesutiko daryti ir viena į kitą labai šnairai žiūrėjo.

Grandi apstatytas labai didele sargyba, nes mat jis yra fašistų vyriausybės atstovas, o Italų yra gana atkaklių komunistų, kurie gali pasikėsinti jį nužudyti.

UŽMUŠTA 7 VYRAI IR DAUG ARKLIŲ

Lexington, Mo. — Susimušus traukiniui, užmušta septyni vyrai kurie lydėjo gražius brangius arklius iš gyvulių parodos Kansas mieste atgal į Chicago, ir užmušta daug brangių arklių. Buvo didelė nelaimė, nes nuo bėgių nukrito net 17 vagonų su gyvuliais.

PANAIKINA LENKŲ KONSULATUS

Lenkijos vyriausybė nutarė panaikinti Lenkų konsulaturs Detroito ir Bufaloje, kur yra dideli Lenkų centrai. Lenkų vyriausybė šią vasarą pabrangino vižų kainas Lenkams, bet jį tas negelbėjo. Tie konsulatai uždaromi del pinigų stokos.

ŠLAPIŲJŲ SKAICIUS DIDEJA

Washington. — Padaryta tyrimo balsavimai kaip daug businčio 72-ro Amerikos Kongreso narių priitaria prohibicijos įstatymo pakeitimui. Pasirodo kad šymet jau yra keliolika atstovų daugiau negu pernai kurie sutinka prohibiciją panaikinti.

Tiesa, dar didelė dauguma yra sausųjų, bet kas metą jų skaičius mažėja. Vieni jų patys pakeičia savo mintis, kiti buna darenkami nauji, kurie beveik visur dabar laimi rinkimus "šlapių" platforma.

FUTBOLAS PAĖMĖ 23 GYVASTIS

Šį rudenį Suv. Valstijose se futbolo žaidimuose jau užsimušė 23 loškai, iš jų penki kolegijų studentai, o kiti žemesnių mokyklų studentai.

Meiliška tragedija. Denison, O. — Vienas senbernis, išsilylėjęs į svetimą moterį, kuri jo visai nenorėjo mylėti, pataikęs nakčiai kada ta moteris su šaunu vyrų ėjo namon, nušovė ją, jos vyrą, ir vėliau pats nusišovė.

AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINĖS ORGANIZACIJOS REIKALU

Rašo A. L. Vaizbutas

Pastarais laikais daug naujų vilčių Lietuvos išeišiams buvo sukėles Pirmosios Ekonominės Konferencijos susirinkimas New York'e 1930 metais: mums kaip tik truko tokios visuomeniškos organizacijos Amerikos Lietuvių tarpe kuri rūpintųsi įvairiais ekonominiais klausimais. Del to tai idėjai ir pritarimas buvo visuotinas.

Iš tikro, Amerikos Lietuvių Vaizbos Butų Sąjunga iki šiol tebeina plačiu ir tiesiu keliu, — tarnauti visai Lietuviskai visuomenei, o ne kuriai jos daliai, keliant ir objektyviskai moksliškai gyvendant tokius ekonominius klausimus, kurie visiems mums čia Amerikoje rūpi.

Tie mums rūpimi klausimai, laike ketvirtojo Ekonominio Centro posėdžio Brooklyn'e labai vaizdingai liko išskirstyti į tris grupes:

Grupė A. — Ekonominiai Lietuvių reikalai Amerikoje čia mūsų rūpesnio objektu yra Lietuvisko elemento Amerikoje gerbuvys, — tai yra, užtikrinimas ir pagerinimas savo darbo ir uždario. Šiuo ekonominio krizio metu vaizbininkų sąjunga ypač reikalinga. Esu girdėjęs Lietuvoje toki atsitikimą: vilkas užpuolė laikoję besiganančius arklius; arkliai nebėgo katras sau į krumus, bet tampriai susimetę į būrį besispardydami lengvai nuo vilko atsigrėnė. Jei ir mes krizio metu dėtumės į Vaizbos Butus, tai lengviau krizį pergyventume, nugalėtume, negu kad sau pavieniai besigrumdami.

Grupė B. — ekonominiai santykiai su Lietuva; čia turime galvoje įsiekimą kaip galima nusipirkti Lietuvoje, ten būtų galima pelningai sau ir kraštui padėti. Sąryšį su vaizdininkų organizavimusi Amerikoje, Kaune tapo įkurtas Amerikiečiams Informacijos Biuras. Vaizbos Butų Sąjunga rūpinsis kaip galima įvesdinti savo taupmenis, ir ką iš Lietuvos apsimokėtų atsigabenti del pardavinėjimo Amerikoje.

Grupė C. — Lietuvos-Amerikos turizmo reikalai; tai yra organizuotas senosios tėvynės lankymas; sveikatos, biznio ir tautinės kultūros sumetimais. Šią vasarą, viena čia gimus jauna Lietuvaitė, sugrįžus iš kelionės po Europą, taip aprašo viename Jūsų laikraštyje savo įspūdžius; ji rašo, "Paryžius gražus miestas, bet Lietuva man geriau patinka. Tenai žmonės linksmi, draugiški ir visi Lietuviskai kalba. Lietuvoje yra daug gražių vietų atostogoms praleisti." Čia gimus Lietuvaitė tartum buvo nustebinta, kad Lietuvoje "visi Lietuviskai kalba." Jei visi Amerikos Lietuvių jaunuolių įsagalėtų Lietuvoje nors kartą atsilankyti, surę

thing, jiems patiktų Lietuviskai kalbėti ir išmokti.

Visų minėtų trijų grupių reikalai yra begalo svarbus ir kiekvienam Lietuvii lengva matyti Vaizbos Butų Sąjungos rimtus tikslus ir todėl verta eiti į talką Ekonominiam Centriui ir prisidėti prie vietoje esančio Vaizbos Buto. Tegul tie Jūsų Vaizbos Butai arba "Chambers of Commerce" tampa mūsų rūpintojais ir šeiminingais. Prigulėjimas prie Vaizbos Buto nereiskia opozicijos nei vienai Jūsų esamai partijai, klubui ar draugijai. Bet prigulėjimas (PABAIGA ANT 2-RO PUSL.)

SUOMIJA NORI GRĄZINT GERIMUS

Lietuvos šiaurės kaimynė Suomija, kuri visada buvo progresinga, neatsiliko ir neįsivedus prohibiciją, įsivajojus kaip bus puiku kada visi piliečiai paliaus gėrę ir išnyks skurdas ir kitokios bėdos kurios nuo girtybės pareina.

Bet iš to niekas neišėjo: Suomiai pradėjo virti cukrų, darytis alų, vyną, ir po senovei gėrė.

Šiose dienosose vyriausybė paskyrė komitetą paruošti prohibicijos įstatymui pavaduotąjį ir nori įvesti vyno ir kitų gėrimų legaliską pardavinėjimą, kurie neturės daugiau 12 laipnių alkoholio.

"NAUTILUS" PALAI DOTAS

Bergen, Norvegija. — Išbandęs kelionę į šiaurę ir plaukęs po ledynais submarinas "Nautilus", kuriuo Sir Wilkins darė bandymus pasiekti šiaurinį ašigalį po ledais plaukdamas, tapo palaidotas vandenuose netoli Norvegijos pakraščio. Jis jau buvo tiek sugadintas kad netiko naudojimui ir nebuvo saugus.

Boulder City, Nev. — Čia pradėta budavoti naujas milžiniškas tvenkinis, kuris bus pavadintas Hoover'o vardu. Prie darbo paimta 2,600 darbininkų, iš jų du nuosimčiai yra svetimiškai ne piliečiai. To tvenkinio pabudavojimui paskirta net \$165,000,000, darbo bus ke liems metams.

TIKRI IR NETIKRI ŠVENTIEJI

Reikalaukit tuoj Dr. Jono Šliupo knygelės "Tikri ir Netikri Šventieji", kurios dar galima gauti "Dirvoje". Kaina 25c. su pristatimu. Siųskite (Amerikoje) pašto ženkliais. Reikalaukite "Dirvoje"

Korespondencijos

PITTSBURGH

SLA. gyvavimo sukaktuvių paminėjimas. Lapkričio 15 d. L. M. D. salėje S. L. A. 3-čias Apskritis surengė paminėjimą 45 metų sukaktuvių nuo SLA. susitvėrimo ir 30 metų nuo atsiskyrimo su kunigais.

Programą atidarė Apskričio pirmininkas J. Rukas su trumpa kalba ir paprašė visų kartu sugiedoti Lietuvos Himną, N. S. Jaunuolių orkestrui vedant. Po to jaunuoliai dar pagrojo Lietuviškų ir Amerikoniškų šmotelį. Solo dainavo pp. V. Paulekiutė, A. Gužaitė, R. Griniutė ir A. Miliauskaitė. Piano solo: Milda Virbickiutė ir D. Rajauskiutė; smuika solo Z. Rajauskiutė. Taip pat jaunas J. Pabarščius dainavo solo ir Z. Rajauskiutė sakė eiles. Visi labai gera savo užduotis atliko, ypač p-lė Miliauskaitė iš Carnegie, Pa., pasižymėjo puikiai savo gražiu sopranu balsu.

Prakalbą sakė Dr. Joanna Baltrušaitienė, kuri matyt buvo prisirengus labai ilgą kalbą pasakyti. Bet visa bėda su publika, kuri nemėgsta ilgų kalbų, taigi kada Dr. Baltrušaitienė suvirš valandą iškalbėjo, publika pradėjo labai nerimauti, kas daktarę užpykė ir ji nutraukė nebaigus savo užsibrėžtos kalbos.

Antras kalbėjo J. K. Maziukna, kuris apgailestavo kad taip atsitiko kalbant senai veikėjai, bet, sako, ištikro kitame gale salės sėdint nebuvo nieko girdėt ką ji pasakojo, todėl publika ėmė nerimauti.

J. K. Maziukna trumpo bet karšto savo kalboje apgailestavo visus SLA. skilimus kaip 30 metų atgal taip ir pernyksti, ir pranašavo jog ateis tie laikai kad tie Susivienijimai sueis į krivą ir veiks išvien, kada po mūsų jaunoji karta pradės veikti.

Buvo dar kvietėi kalbėti Kun. Z. Vipartas ir P. Pivaronas, bet jiedu nekalbėjo. Negalima praleisti šios pastabos: Rukui pranešus kad dar bus paskelbta naujiena, ant pagrindų pasirodo S. Bakanas, kuris "runija" socialistų sąrašą į SLA. izdo globėjus. Savęs išsiskiriamui, ilgas Bakanas pradėjo šmeižti savo laikraščiuose vietos sandariečius, ypač P. Pivaroną ir J. Virbicką. Pasirodžius Bakanui estradoje, iš publikos pasigirdo "bu-u-u". Bakanas sakė kad nori pranešt jog Carnegie rengiama vakarienė, tik tada publika nusiramino. Žmonių buvo pilna salė.

Iš sandariečių veikimo. Sandaros kuopų sąryšio atstovų susirinkimui pradėta laikyti namuose. Pradžią padarė p. Gilienė, kuri su-

kvietė atstovus pas save į namus. Antras posėdis atsiuvo p. Zambliauskienės namuose, kur irgi netruko vaisyti ir naminio alučio. Trečias išeilės posėdis atsiuvo pas p. Benotaitienę, irgi su gražiomis vaišėmis. Čia liko nutarta rengt 10 metų sukaktuves Sandaros Kuopų Sąryšio. Sausio 24 d. nutarta rengt vakarienę L. M. D. salėje, kam išrinkta komisija iš sekančių: J. Virbickas, P. Pivaronas ir B. Lapeika.

Juozas Virbickas.

SLA. Valdybos nominacijos. Tarp socialistų ir tautininkų eina smarki kovą už naujus kandidatus į SLA. valdybą. Socialistai turi pasiskyrę visą sąrašą rėksnių, tokių kaip Bakanas.

Nekurie stoja už dabartinį prezidentą Gegužį, gi kiti sako: Gegužis prezidentauja 16 metų, o kuo jis pasižymėjo? Ir jie sako kad žmogui buti aštuonis terminus yra per daug, o Gegužis nori pasilikti amžinu prezidentu. Gana jam, sako rimtesni S.L.A. nariai, tik Gegužio ir Vitaicio įprašyti politikieriai dar už jį agituoja.

Tikri patriotai tautininkai ir abelnai Lietuviai kuriems rupi SLA. gerovė, agituoja už rimtą biznierių, jaunos kartos žmogų, J. J. Bačiuną ant prezidento. Taipgi žymiai remia J. Tareilą ant iždininko ir kitus gerus žmones į Pildomąją Tarybą.

Pittsburgiečiai ir apielinkės Lietuviai, neužsileiskim politikieriams, remkim gerus žmones į SLA. valdybą džiaugsimės! Narys.

Nori užimt burnas. Per eitą savaitę savo konvencijoje Penn. valstijos Dukterys Amerikos Revoliucijos išnešė rezoliuciją reikalaujančią kad Penn. valstijoje kolegijų profesoriams ir mokyklų mokytojams mokytojoms būtų visiškai uždrausta naudoti svaiginančių gėrimai: net namie arba svečiuose prie stalo nevalia paliesti nei stiklėlis.

Norima kad mokytojai ir mokytojos, kurie ima algas iš valdiškų fondų, būtų prišaikdinami pildyti valstijos ir valstybės konstituciją.

Tokią priesaiką padarius mokytojai būtų kartu prišaikdinami nelaužyti prohibicijos įstatymo.

Kam taip daryt, geriau užimti žmonėms burnas ir pabaigta.

Surašys benamius vyrus. Ant Water gatvės atidaro ma įstaiga surašymui benamių vargšų vyrų. Toks surašymas pagelbės bedarbiams rasti darbo ir maisto bei pastogės tiems kurie žiemą be pinigų neturi kur pasidėti.

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija

307 W. 30 Street New York, N. Y.

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: \$1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: \$150; \$300; \$600, ir \$1,000. Ligoje pašalpos savaitėje moka: \$6.00; \$9.00; ir \$12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apima tavo šeimoms likimas, kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei tu paties padėtis nelaimai ir ligai ištiksiu — prisirašyk prie S. L. A. — Prie šios organizacijos priklauso visi prakilūs Lietuviai. Buk ir Tamata tu — priklausi tarpe! Prirašyk ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites.

Jeigu tu negalėjai į Centrą aukščiau paduoti antrašų arba į vietinių kuopų valdybas.

E. WHITE PLAINS, N. Y.

Nominacijos. Vietos S. L. A. 309 kuopa ekstra susirinkime Lapk. 15 d. nominavo sekančius asmenis į SLA. Pild. Tarybą, kuri tinkamumą trumpai apkalbėjo ir rado geriausiais į tas vietas:

Ant prezidento — J. J. Bačiunas, Sodus, Mich. Ant vice prezidento — M. J. Vokietaitis, Hartford, Conn.

Ant sekretoriaus — Petronėlė Jurgeliutė, dabartinė sekretorė.

Ant iždininko — Jonas Tareila, Waterbury, Conn. Ant izdo globėju: J. Januškevičius, Hartford, ir S. Mockus, So. Boston. Ant daktaro-kvotėjo — Dr. J. Stanislovaitis, Waterbury, Conn.

Kodel mūsų kuopa vienbalsiai už juos balsavo ir rado juos tinkamaisiais? Štai kodel: Ponas Bačiunas yra populiaris žmogus, plačiai žinomas kaip Lietuvos tautininkas ir Amerikonams ir yra gabus biznierių, o mūsų organizacijai kaip tik gero biznieriaus ir reikia. P. Bačiunas yra turtingas inteligentas ukininkas (buvęs laikraštiniųinkas) ir darbuos ne pasipelniti sau, o tik labai organizacijos. Jis nešaukinės suvažiavimų savo ypatingam pasinaudojimui, ir nesamdyt "sektorės", kad tik daugiau iš SLA. izdo ištraukus.

M. J. Vokietaitis yra senas SLA. veikėjas ir turi tam tinkamas kvalifikacijas.

P. Jurgeliutė, dabartinė sekretorė, yra labai daug pasidarbavus. Jos laiku ir pasidarbavimu SLA. išaugo į milžinišką organizaciją. Ji patbulino ir sutvarkė spaustuvę, išrupino čarterius keletoje valstijų, ir padarė daug kito labo Susivienijimui. Ji yra tinkamiausia sekretoriaus vietai.

Jonas Tareila, kaip senas darbuotojas, jau senai užsitarnavęs iždininko vietos.

Dr. J. Stanislovaitis yra jaunas ir gabus veikėjas ir geras rašytojas, o mūsų organizacijai jaunuolių kaip tik ir reikia.

Patariam visoms kitoms kuopoms ir nariams, kuriems tik arti prie širdies Susivienijimo gerovė nominuoti juos, o pamatysime kad prie jų pasidarbavimo mūsų organizacija augs ir plėtosis.

309-tos Kuopos įgaliotas ir sekretorius S. Seniskevičius.

BRIGHTON, MASS.

Čia Lietuviai kaip gyvena taip, bet ramiai ir gražiai apsieina. Šis miestelis susideda iš mašytų tautų žmonių, bet daugiausia yra Italų, kurie apsieina tiesiog banditiškai: gatvėse užpuodinėja žmones, už menkiausią nieką panaudoja peilius ir žmogų paskerdžia. Neseniai nakties laiku vienam Lietuviu einant naktį namon, ties jo paties namu jį užpuolė Italai vaikėzai ir labai sumušė apipilė, palikę pusgyvį pabėgo.

Lietuviams reiktų neapsileisti ir stengtis su valdžios pagalba tokius niekšus suvaldyti.

Kaslink darbu, tai kad ir nedaug kas dirbant, skaitosi laimingesnis už tą kuris visai nedirba. Kaip kitur taip ir čia bedarbės išsiplėtojus, o žiemai ateinant bus labai bloga.

Brightonietis.

DAYTON

SLA. 45 metų sukaktuvių paminėjimas šauniai pavyko.

Lapk. 21 d. čia buvo surengta paminėjimas 45 metų SLA. gyvavimo sukaktuvių. Vakara atidarė M. K. Mockevičius, pasakydamas gražią įžanginę kalbą. Paskui pakvietė vietos artistus: pirmiausia trio, armonistą Kaziuką Maršalių, jo brolį, ir Sakaliuką, kurie sudainavo "Oi varge, varge" ir "Mudu du broliukai". Hypatija Mockevičiūtė paskambino piano pora gabalėliu, atlikdama gan artistiskai; tai buvo viena neturincijų saulygys Daytono tarp Lietuvos pianistė. Toliau grojo J. Sakalas armonika, p-lės Adelė ir Ona Sakaiciūtės sudainavo tris gražias Lietuviškas dainas, H. Mockevičiūtė palydint pianu.

Jaunuolių orkestras-kvartetas: Vytautas Vilimaitis, smuika, Jurgis Stulgaitis, smuika, Cecilia Melašutė, armonistė, ir Elena Stulgaitiūtė, piano, gan vykusiai sugrojo du gabalėlius.

J. J. Bačiuno kalba. Dar turėjom ir brangų svečią iš Sodus, Mich., J. J. Bačiuną, kandidatą į SLA. prezidentus. Su juo lankėsi ir jo brolis, taipgi p. Bačiunienė ir "Vienybės" adm. E. Rudnikas, kurs pasitaikė pro-

šalį važiavo atgal į Brooklyną.

Gerb. Bačiunas pirmiausia perbėgo Lietuvos ekonominį gyvenimą, tobulėjimą ir apskė tokius idomius dalykus apie šiuos dienus Lietuvą kad mums buvo malonu girdėti.

Antra gerb. Bačiuno tema buvo paskaita apie Susivienijimo Lietuvių Amerikos ateitį. Gerb. Bačiunas paliko didelį įspūdį vietos Lietuviuose, ir buvo nugirsta gausingi išsireiškimai kad jis butinai turi būti išrinktas SLA. prezidentu. Gerb. Bačiunas viešai ne vien žodžiais bet ir darbais, ką paliudija sekančias faktas: čia pat p. Bačiunui beesant prikaltas binta į SLA. 105-tą kuopą apie 10 naujų aplikantų.

Gerb. B. Varšius, vietinis, gan puikiai pakalbėjo apie SLA. pradžią ir ragino visus Lietuvius tapti tos prakilnios organizacijos nariais.

Dar turui paminėti kad pirmą kartą Daytono Lietuviai regėjo tokį perstatymą — "Moteryų Virtuvės Orkestrą": armonika grojo C. Melašutė, pianu J. Sakalienė, o kitos moterys pritarė savo kasdieniniais virtuvės baldais. Tokį pavainimą išgalvojo Paulina Dambrauskienė.

Už visų gražų prisidėjimą prie šio jubilėjaus programos priklauso jiems širdingas ačiū. "D." Rep.

Am. Liet. Ekonominės Organizacijos Reikalu

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

mas prie Vaizbos Buto reikštų Amerikos Lietuvių jėgą, susipratimą ir pribrendimą prie aukštesnio kultūros laipsnio.

Vaizbos Butų organizacija yra didelis, naujas reikšmingas bandymas. Jeigu jis nepasisektų, tai būtų liudna, nes tas, iš dalies, reikštų Amerikos Lietuvių nesuvokimą painiose Amerikos gyvenimo sąlygose ir nesugabėjimą ekonominiams tikslams organizuoti dirbti. Buvo gi spelioti, kad dabar siaučias ekonominis krizis ir Lietuvos Lietuvių vaizbininkų organizuotės darba; bet arčiau į tas abejones pasižiūrėjus, kiekvienam gali būti aišku, kad tai netiesa: juk ekonominis organizavimas labiausia ir reikalingas krizio metu. Kas del Lietuvos "politikos", tai irgi aišku, kad vyriausybė, kaip pirmiau taip ir dabar, džiaugiasi kiekvienu Amerikos Lietuvių laimėjimu. Tat mums, kaip vaizbininkams, nedera bijoti politikos kur jos visai nėra. Šiais laikais ekonomistams privalu garsiau kalbėti negu politikieriams. Tenebuna taip, kad mes, savo silpnybės slėpdami, savo nepasisekimus verstume kitų sąskaiton.

Iš patyrimo betgi yra aišku, kad Vaizbos Butų pasisekimas priguli nuo vietos veikėjų, ypač profesionalų ir biznierių veiklumo: ten kur yra bent vienas nuosirdus darbuotojas-atsiranda ir pagelbininkų ir darbas vystoti; ten gi kur veikėjai, po to kaip aprinkti prezidentais, vice prezidentais ir kitokiais oficialiais, vien savo titulais ir pasitenkina, — ten reikalinga atmainų, reikalinga, kad nuosirdesnės ir jaunesnės jėgos pakleistų tuos, kurie "fell asleep on the job." Amerikos mokyklos mokina buti savistovių ir skatina asmens iniciatyvą: "Help yourself" yra Amerikiečių obalsis. Tai ir Vaizbos Butų yra ne kas kita, kaip to obalsio "help yourself" įskunijimas.

Lietuviai amatninkai, biznieriai ir inteligentinių profesijų žmonės, pagalvokite: Vaizbos Butų veikimo dirva yra dėkingas laukas Jūsų visuomeniškam pasidarbavimui.

1931 METŲ BONŲ KUPONAI

Bonų kuponus galit prišiusi kaip užmokestį už "Dirvą" ir už knygas.

Nukirpkit 1931 ar ankstesnių metų kuponus ir siųskit "Dirvą".

"DIRVA"

6820 Superior av. Cleveland, O.

"Aišku, aš rūkau Luckies — jie palankūs mano gerklei"

"Aišku, aš rūkau Luckies — aš maniau, kad visi rūko. Jie palankūs mano gerklei — jų negirdi mikrofone. Tas mažutis skveltelis jūsų naujam Celofaniniam pakely parankus ir naudingas."

Ina Claire nebuvo patenkinta, kada ją paskelbė Amerikos teatro scenos karalienė — dabar ji pavergia ir Hollywoodą. Štai ji, apšvičius vienu nepaprastu Chanel sukurtu drabužiu, kurį ji dėvi Samuel Goldwyno produkcijai "The Greeks Had a Word For It", United Artists paveiksle. Nepraileiskit progos pamatyti šį paveikslą.

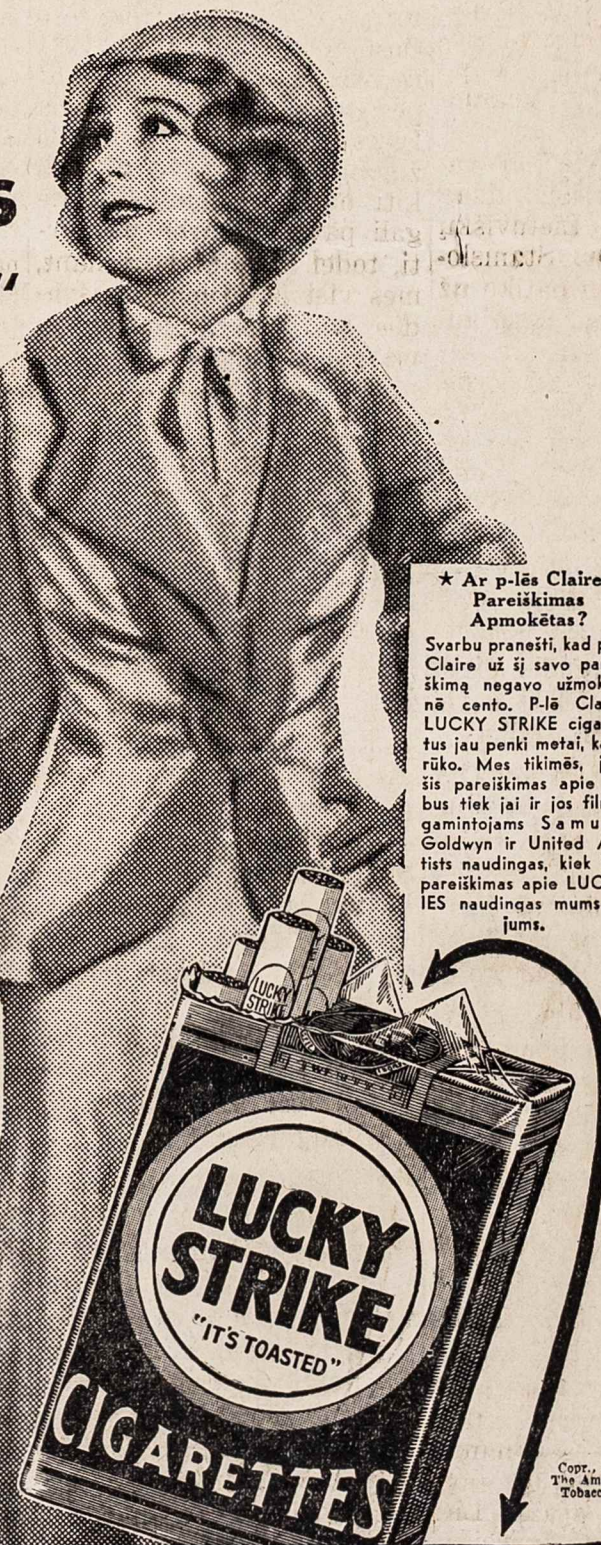
Pagaminta iš geriausių tabakų — viso Derliaus Grietinės — LUCKY STRIKE vieninteliai cigaretetai apsaugoja jūsų gerkle per tą išimtiną "SPRAGINIMO" procesą. "Spraginimo" procese naudojami Ultra-Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinančios ypatybės, kurių, natūrališkai, yra kiekviename žaliame tabake. Šie kartumynai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jūsų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. "Jie išimti — todėl jų ir nėra!" Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

Jūsų Gerklei Apsauga — prieš knitėjimus — prieš kosulį

Neperslappamas Cellophane Užlaiko tą "Spraginimo" Skonį Visuomet Šviežiu

UŽSUK RADIO LUCKY STRIKE PROGRAMAI: 60 moderniųjų minučių su geriausiais pasaulio iškylų orkestrais ir Walter Winchell, kurio pasakojimai apie žandienę tampa rytojais žinios. Programos kiekvieną Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį, vakarais per N.B.C. radio tinklą.

NEPERSLAPPAMAS CELLOPHANE
Visuomet Gerai — Tvirtai Uždarytas
Ypatingas Humidor Pakelis
Zip — Ir jis atsidaro!
Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvelta pakelių viršų. Vieną jo dalį prilenkęs pirštu prilauklyk ir plešk, kita jo dalį. Labai paprasta. Greit. Zip! Ir viskas. Labai ypatinga! Pakelis įvyniotas į neperslappamą Cellofaninę popierą, per kurią neįeina dulks, šlapumas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Švaru, apsaugota, gražu, ŠVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti. Ponios — šis LUCKY SKVETAS — apsauga jūsų pirštų nagams.

GERB. SPRA

GERB. SPRAGILO TA KELIONĖ Į N. Y. KĄ, WATERBURY IR ATGAL

(Tąsa iš pereito r.

Nors mudu su gedaktorium norėjom pavakari pleškėt iš burio toliau, ba m kad ten daugiau nie ra kaip tik tas Dever mas kurį S.L.A. ga \$25,000 ir dar pridėjo tukstančius daugiau. patiriam kad jau to ten nėra, arba, kitą giedant, tą namą pas tas bankas kuris buvęs Deveniui pirmą y la, o Susivienijimui li to visko tik tas popier kurio parašyta "\$25,000".

Ale nors neradom vienijimo namo, rado bai gerų žmonių, Dr. Stanislovaitį ir jo šėir kurie susilaukė tokių nių svečių neišleido ir vertė nakvoti. Na, n sau, dabar išgirsiu ir matysiu kaip Dr. Stanislovaitis politikuoja, l čia gimės ir augės jau lis.

Aš plačiai Amerikoje žinėjau ir mačiau svieto, o ypač Lietuvos daktarų, ale Dr. Stanislovaitis man labiau patiko visus kitus. Mat, daug sia mūsų daktarai yra eiviai iš Lietuvos tai ir deli politikieriai, kožnas nors vaikosi ir nori kad ti garbintų tą ką jie ga na. Arba kiti mūsų daktarai tik receptus išrai kad žinogelis, nuduodan mažakraujui, galėtų iš va timės gaut geros degtinės. O Dr. Stanislovaitis yra Amerikoje gimęs ir č augęs ir mokinęsis, bet y tikras Lietuvos dvastoj poky politikierių neseka nesivaiko. O kada apsi burom ta naktį pas jį nakvo ir tikėjomės išgirst visoki politikų, jis beveik vis naktį važinėjo pas ligoniu ai į namus tai į lignonbu tins — ir sakau, Dr. Stanislovaitis bedarbė visai ne rečia: Waterburiečiai lyg susitarę šaukė jį vienas po kito, kad tik neturėtų kada m mumis politikuot.

Dr. Stanislovaitis yra labai malonaus budo, aukštas, dailus jaunas žmogus, suveda linksmas ir jame matosi energija, noras dirbti tautos labui, šalių to ką dirba savo kuno ir duos kruvoji palaikymui.

Jam belakstant paskui ligonius ir ligones, namie paliko mus vienus su savo žmona, linksma, gražia Lietuvaite žmonele. Ale reikia pasakyt visą teisybę: namie buvo Stanislovaičių net du vaikai — vienas trejų metų, antras — trijų savačių — išaugusias busintis SLA. narys.

dar daugiau, namie su mumis buvo palikti jau minėti du Waterburio "Damonas ir Pythias" — Tareila te Zemantauskas. Taigi jie sk gerb. Redaktoriui visą na politiką rietė, o aš klausiau ir sakiau viską išduosiu nū už užuot. Ha Besiklausydams sužino- kai kodel už Devenio pas-

GERB. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILO SLAPTA KELIONĖ Į NAJOR-KĄ, WATERBURY IR ATGAL

(Tąsą iš pereinamo num.)

Nors mudu su gerb. Redaktorium norėjome tą patį pavakarią pleskėti iš Waterburio toliau, ba mislinom kad ten daugiau nieko nėra kaip tik tas Devenio namas kurį S.L.A. gavo už \$25,000 ir dar pridėjo kelis tukstančius daugiau. Ale patiriam kad jau to namo ten nėra, arba, kitą giesmę giedant, tą namą pardavė tas bankas kuris buvo davęs Devenui pirmą paskolą, o Susivienijimui liko iš to visko tik tas popieris ant kurio parašyta „\$25,000“.

Ale nors neradom Susivienijimo namo, radom labai gerų žmonių, Dr. Joną Stanislovaitį ir jo šeimyną, kurie susilaukę tokių slauinių svečių neišleido ir privertė nakvoti. Na, misliu sau, dabar išgarsiu ir pamatysiu kaip Dr. Stanislovaitis politikuoja, kaip jo gimęs ir augęs jaunuolis.

Aš plačiai Amerikoje važinėju ir mačiau daug svieto, o ypač Lietuviškų daktarų, ale Dr. Stanislovaitis man labiau patiko už visus kitus. Mat, daugiausia mūsų daktarai yra atėiviai iš Lietuvos ir tie dideli politikieriai, kožas ką nors vaikosi ir nori kad kiti garbintų tą ką jie garbina. Arba kiti mūsų daktarai tikė tik receptus išrašyt kad žmogelis, nuduodantis mažakraujį, galėtų iš vaistinės gaut geros degtinės. O Dr. Stanislovaitis yra Amerikoje gimęs ir čia augęs ir mokėjęs, bet yra tikras Lietuvos dvasioje, jokių politikierių neseka ir nesivaiko. O kada apsiubovom ta naktį pas jį nakvoti ir tikėjomės išgirst visokių politikų, jis beveik visą naktį važinėjo pas ligonius tai į namus tai į ligonbučius — ir sakau, Dr. Stanislovaitis bedarbė visai neliečia: Waterburiečiai lyg susitarę šaukė jį vienas po kito, kad tik neturėtų kada su mumis politikuoti.

Dr. Stanislovaitis yra labai malonus budo, aukštas, dailus jaunas žmogus, visada linksmas ir jame matosi energija, noras dirbti tautos labui, šalip to ką jis dirba savo kuno ir dušios kruvojį palaikymui. Jam belakstant paskui ligonius ir ligones, namie paliko mus vienus su savo jauna, linksma, gražia Lietuvaite žmonele. Ale reikia pasakyti visą teisybę: namie buvo Stanislovaičių net du sūnai — vienas trejų metų, antras — trijų savaičių — naujas busintis SLA. narys. O dar daugiau, namie su mumis buvo palikti jau minėti du Waterburio „Damonas ir Pythias“ — Tareila ir Žemantauškas. Taigi jie su gerb. Redaktorium visą politiką rietė, o aš klausiausi ir sakiau viską išduosiu visuomenei jeigu jie ką negero natus.

Besiklausydamas sužinojau kodel už Devenio pas-

kolą kalti ir kiti SLA. ponai, ba jau prieš pereitą seimą visi žinojo kad prarasta \$25,000 SLA. pinigų, ale norėjo užslėpti iki seimo, ir nutarė ir užmokėjo prieš seimą iš S.L.A. izdo \$1,700 takų už tą Devenio namą, kuris priklausė ne Susivienijimui, o bankui davusiam pirmą paskolą. Kodel tada Gegužis, Gugis ir kiti nekaltino Jurgeliutės? Tada galėjo pasakyti seimui kokią jį klaidą padarė. Ale mat tada tylėjo ir paskui po seimo vėl šaukė kelis posėdžius ir mėtė naujus tukstančius dolarių Devenio gaudymui. O kada Waterburiečiai išskėlė tą paskolą ir pasakė seimui kas padaryta, kada paskui kilo lermas, Gegužis pradėjo save baltinti. Nedykai tyrinėtojai išrado kaltus keturis, o ne kurį vieną.

Apie Dr. Stanislovaitį patyriau tiek kad jis Lietuvių tarpe darbuojasi jau nuo 1915 metų, kada dar gyveno Binghamton, N. Y., ir lankė mokyklą. Darbavosi Lietuviškose draugijose valdybose, dirbo, Lietuvių Dienos komitete, buvo delegatu TMD. seime 1916 m., buvo delegatas Lietuvių Seime New Yorke 1918 metais; rašinėjo korespondencijas į tautiškus laikraščius ir straipsnius apie Lietuvių tautą. 1918 m. parašė Angliškai Lietuvos istoriją, kurią tačiau nespėjo išleisti. Kolegijoj budamas davė prelekcijas apie Lietuvą (Cornell Universiteto Cosmopolitan klube) 1921 ir 1922 metais. Taip sakant per 16 metų jau jis dirba Lietuvių tautos ir savo žmonių labui. Yra tik keli kiti mūsų jaunuoliai kurie gali panašiu darbu pasigirti, todėl šnektant besnektant, mes visai priėjom prie išvados kad Dr. Stanislovaitis visapusiai tinka į Susivienijimo daktarus kvotėjus, jeigu norim išnaudoti jo gabumus ir energiją savo tautos ir organizacijos kėlimui.

Pati p. Stanislovaitienė taip pat įdomi moteris: ji yra iš Lietuvos atvežta mažuotė, čia užaugus, taip pat lankius ir bausis Cornell Universitetą 1923 m. su „Bachelor of Science“ laipsniu. Ji specializavo mokslė apie valgius. Ji taip pat rašo į laikraščius. Tokius du jaunuoliu pakinkius į SLA. vežimą, labai toli nuvažiuotume.

Dar ir tas ne viskas. Kada gerb. Redaktorius su politikieriais pykpes rudydami politikavo, aš ėmiau apžiūrinėti visus kampus ir sienas. Stanislovaičių namuose pilna puikių piešinių-paveikslų. Teiraujant besiteiraujant patiriu kad Dr. Stanislovaitis pats piešė. Tas man labiausia patiko, ba kaip aš linkęs ne prie politikos, o prie meno, kaip Lietuvoj sako, visas sienas nosim išvedžiojau ir turėjau kuo laiką užimti nenorėdamas nei miego.

Taip ir sulaukėm vidurnakčio, parsirado Dr. Stanislovaitis, na ir tada ėjom gult, ir apie politikas nebuvome kada kalbėtis.

Kitą rytą atsikėlė rengėsi išsivažiuoti toliau. Išėjus iš Stanislovaičių namo, žiurim nuo kalno į visas pušes. Už kelių kalnų nuo tenai į šiaurę guli kiti garsūs miestai, New Britainas — ten gyvena daug „Dirvos“ skaitytojų, ten randasi senas garsus užsitarnavęs S. L. A. veteranas, buvęs iždininkas Skritulskas, Toliau už kitų kalnų guli miestas Hartfordas, ten yra kitas kandidatų lizdas į SLA. — Čekanauskas ir sekretorius,

S. L. A. Reikalai

KAS BUS S. L. A. PREZIDENTU?

Keturi Kandidatai

Sekant Amerikos Lietuvių spaudą matome statomus į Susivienijimo prezidentus sekančius kandidatus: Socialistai stato adv. Bagočių, nesocialistiniai sandariečiai stato p. Gegužį, dabartinį SLA. prezidentą; socialistiniai sandariečiai stato p. Grinių; o visi kiti S. L. A. nariai stato p. Bačiūną. Tai atspėkite kuris iš šių kandidatų liks SLA. prezidentu. Kadangi socialistai ir sandariečiai yra politiškais organizacijomis, o tas organizacijos atstovauja tik mažos grupelės politikierių ir šitie politikieriai stato kandidatus į SLA. valdybą, tai dauguma SLA. narių prisibijo politikierių kad jie neįjeltų ir patį SLA. į politiką, užtai jie krypta p. Bačiūno pusėn. Iš to galima spėti kad p. Bačiūnas gaus didumą SLA. narių balsų ir bus išrinktas SLA. prezidentu.

Šitokia SLA. narių kryptis labai nervuoja socialistų ir socialsanderiečių politikierius ir užtai jie įsiekio visokių priemonių diskreditavimui p. Bačiūno kandidatus kad nebudyti nuo jo didumą SLA. narių balsų. „Naujienos“ negalėdamos rasti nieko blogo ant p. Bačiūno, bent sako kad jis nėra „nieko veikęs“ Lietuvių labui. Bet „Naujienos“ užmiršo kad jos rašė praėjusieje apie p. Bačiūno veikimą Lietuvių labui. Jos tada rašė kad p. Bačiūnas steigia neturtingų Lietuvių vaikeliams vasarnamį, tada jos labai jį gyvė, jo šita darba aukštai įvertino ir to darbo mingių protokolus talpino. 1930-31 metais taipgi „Naujienos“ rašė kad p. Bačiūnas dovanoja Susivienijimui 10 akrų žemės senelių prieglaudai steigti ir už tai „Naujienos“ p. Bačiūną gyvė kaip jo žymiausia labdarį Lietuvių tarpe. Bet kada šiaandien „Naujienos“ nori įstumti į SLA. prezidentus „saviškį“, p. Bagočių, jos už-

Vokietaitis į vice prezidentus, Sekys, Januškevičius ir izdo globejus. Sakau, ta Kanektikut valstija lyg užkėrėta, tiek kandidatų.

Aš norėjau aplankyti ir tuos miestus ir aprašyti kaip jie išsirodo ir kokie tie kandidatai ir jų pasizymėjimai, ale gerb. Redaktorius sakė kad jau nespės kito numerio „Dirvos“ išleisti jeigu ten važiuos, ba dar turėjo aplankyti savo gimines Providence, R. I., ir todėl, Dr. Stanislovaičio palydėti ir stoti, sėdom ir autobusa, išsūdendom į New Haveną, kur taip pat pilna gerų Lietuvių ir „Dirvos“ skaitytojų, ale kad čia nesirado nei vieno kandidato į SLA. valdybą tai nėjom pas nieką į svečius, tik pasigavę traukinį išpėskejom į Providence.

Iš čia jau beveik matyt Bostonas, kur randasi vienas smarkus kandidatas Bagočius, ale jį lankyt nebuvome kada tai ir nevažiuovom.

Iš Providence patrukėm į Worcesterį, kur randasi kandidatas Dvareckas. ir jį lankyt nevažiuovom, tik gerb. Redaktorius susitefonavo su „Amerikos Lietuvių“ Redaktore p-le Leonaitė, ji atvažiavo autobobiliu, nusivėžė aprodyt savi redakciją, ten radom p. Kybą, ir po trumpo pasikalbėjimo palydėti atgal į stotį išpėskejom į Klyvlandą — ir šiūomi užbaigiu savo pasaką apie gerb. Redaktoriaus kelionę į Najorką verst Vitaitį iš vietos. Amen.

miršo ką pirmiau rašė ir dabar sako kad p. Bačiūnas nėra „nieko veikęs“ Lietuvių labui.

Kaip „Naujienos“ taip ir „Sandara“ tada p. Bačiūną labai įvertino už steigimą neturtingų Lietuvių vaikeliams vasarnamio, rašė ilgiausius straipsnius apie jo pasidarbavimą Lietuvių labui. Bet kada šiaandien „Sandara“ nori palaikyti p. Gegužio kandidatūrą į SLA. prezidentus, tai reikia p. Bačiūną peikti ir šmeižti, na ir šmeižia. Bet negalėdama nieko blogo ant p. Bačiūno surasti, imasi bent piemeniškai jį burnoti vadindama „burbulu“, „zero“, ir kitokiais epitetais. Tai matote kokia yra politikierių taktika.

Kiekvienas save gerbiąs žmogus negali leisti kam nors savęs purvais drabstyti. Todel ir p. Bačiūnas paprašė savo advokato parašyti „Sandarai“ laišką kad ji liautųsi jį purvinti, ką advokatas ir parašė. Tai gavus, „Sandara“ dabar verkslėna ir skundžiasi publikai kad p. Bačiūnas ją kankina, teisman traukt ketina, ir ji, viecion paliauti, įsiekio naujo budo p. Bačiūno purvinimui. Ir kad sukelti žmonių simpatiją ir kad p. Bačiūną daugiau išniekinti, „Sandara“ pasikvietė Grigalių pagelbininką, poną Pronskų, „Naujienų“ subredaktorių. O p. Pronskus yra žur-geras ekspertas šitame amate: Jis moka padaryti iš balto juoda ir iš juodo balta. Mat, jis yra SLA. Apšvietos Komisijos narys tai jau jis žino kaip liaudį šviesti. Norėdami persitikrinti apie p. Pronskaus gabumus padaryme iš balto juoda ir iš juodo baltą perskaitykite jo rašytus straipsnius apie p. Bačiūną, tilpusius „Tėvynėje“, „Naujienose“ ir „Sandaroje“, ir suprasite ką p. Pronskus gali.

Ką pati „Sandara“ rašė apie p. Bačiūną jau tilpo „Dirvoje“ Nr. 43-me ištraukos.

Pronskaus Raštai

„Naujienų“ Vasario 10, 1931 numerioje, po antgalviu „Kas kaita Susiv.“ p. Pronskui štai kaip rašė:

„Pereitą pavasarį p. Juozas Bačiūnas įteikė formalų pasiūlymą Pildomajai Tarybai, kuriuo jis dovanojo 10 akrų žemės savo Taboro Farmoj SLA. senelių ir paliegių prieglaudai pastatyti. Gal pasiūlymas buvo nepraktiškas, gal Pildomoji Taryba turi kokių kitokių planų, gal ta auka neatitiko pagal pilnos išgalės dabartinės centro ir kuopų valdybos, tačiau faktas yra faktas kad Pildomoji Taryba ligi šiol ne tik to dovano pasiūlymo nesvarstė, bet net aukotojui laiško neparasė. Ko gi tokio jos rankos yra taip pilnos jei ji net tokiu pasiūlymu nesieinteresuoja, del kurio S.L.A. nariai visose kuopose reikalavimus kelia? Ką reiškia tokia valdyba kuri ne tik pati nieko nedaro, bet ir patiems nariams stovi skersai kelio kada šie nori savo organizacinį gyvenimą plačiau pasireikšti?“

„Tėvynėje“

„Tėvynėje“ Rugpjūčio 15 d., 1930 m., p. J. Pronskui parašė penkių špaltų straipsnį po antgalviu: „Kas Yra Taboro Farm“. Paduodu to straipsnio kelias ištraukas:

„...Amerikoje darosi nauja tėvynė ir kiekviena jos šalis turi savo gamtos grožybą. Nors tebedainuojame Nemuno, Dubysos ir Šešupės pakrantėse gimusias dainas, bet ir čionykšės vietos pradeda širdį pagauti. Tad kodel ypatingai bet ir aukštesnę poziciją p. Bačiūnas galėtų užimti. Na o šiaandien pažiūrėkime į „Sandara“

draugas SLA. narys, Juozas Bačiūnas. ...

„...Tačiau reikia pamatyti kaip linksmai Juozas jaučiasi savųjų tautiečių svečių tarpe. Ir jo idealai pasilieka sukergti su Lietuvių gerbuvu. ...

„...Užpėnai žiemą p. Bačiūnas buvo pasikvietęs į Hamilton Klubą Chicagoje Lietuvių žurnalistus, paskiau sušaukęs veikėjų ir ponių susirinkimus, kuriems jis pasiūlė dykai keletą akrų savo žemės su nameliais Lietuviškiems kudiškiams vasarvietei įsteigti su sąlyga jei Lietuviškos draugijos padėtų ir prisidėtų vaikų priežiūrai vesti. Projektas, žinoma, apmirė del mūsų draugijų nerangumo.

„Symet laike S.L.A. seimo Chicagoje p. Bačiūnas įteikė oficialį dokumentą, pažadėdamas 10 akrų savo žemės dovanai seneliams prieglaudai statyti. ... Sąlyga kad SLA. ar jam filiališkos draugijos imtųsi namų pastatymo ir prieglaudos įrengimo. Kadangi S. L. A. jau kuris laikas rupinasi tuo gyvu ir butinu Amerikos Lietuvių senajai kartai klausimu, reikia manyti kad S. L. A. organai atkreips tinkamas dėmesį į Juozo propoziciją.

„Bet aš asmeniškai turiu vieną ypatingą planą, ir tame glūdi visas tikslas, kodel tiek plačiai ties Taboro Farmos audirbimui juoda į baltus ir baltus į juodus. Tai bent apšvietos žmogaus apšvietos skleidimas!“

Ir nors savo straipsnyje 45 nr. „Sandaros“ p. Pronskus buvo užsimojęs išvilkti aikštėn daugybę p. Bačiūno nuodėmių, bet parašęs trijų špaltų straipsnį, rado vos vieną. Ir ar žinote kokią? Ogi kad p. Bačiūno advokatas Bohac, kurs parašė „Sandarai“ viršminėtą laišką, esąs „Lenkas“. Bet ir čia p. Pronskus apsiriko. Advokatas Bohac yra ne Lenkas bet Čekas (Bohemian). Jei būtų Lenkas tai vadintųsi Bogacz, Lietuviškai sakant Bagočius. Bet kada Bohac tai jau ir Jurgis supranta kad tai yra Čekas.

Gera supranta ir p. Pronskus kad Bohac yra Čekas, bet jis tyčia jį vadina Lenku kad sukelt Lietuvių neapikantą prieš Bačiūną. Tyčia taip daryt, apgaudinėti žmones, yra negražu, nepadoru, bet pasirodo kad „Sandarai“ ir p. Pronskui, kaip SLA. Apšvietos Komisijos nariui, doros skelbėjui, tas prietinka.

„Sandaroje“

„Sandara“ Sausio 18 d. 1929 m. (tuo laiku p. Pronskus buvo „Sand.“ redaktorium) štai ką rašė:

„...Garsųjį Taboro Farmos savininką teko susitikti vienam geriausių klubų. Energingas išvaizdos, visuomet linksmas nusitėlęs, su keleta žilų garbinų šiaip gana jaunoj kaktoj, p. Juozas Bačiūnas dar ant laiptų ištisė pasisveikinimui ranką.

„...Aš žinau kaip vaikai esti dėkingi už jiems suteiktą malonumą. Kaip jie bus dėkingi Lietuviams tai jie ir augs Lietuviais, nes žinos kad jais Lietuviai, o ne svetimtaučiai pasirupino. Jei kurie ir visai ištautėję būtų, ir į tuos toks pabuvimas Lietuviškoj atmosferoj padarys geros įtakos.

„Ko iš jūsų noriu?—tik tiek kad parašytum ir pratintum laikraščiuose mūsų Lietuvius rūpintis savo vaikais ir abelnai jaunąja kartą, ant kurios ateityje jau rengiamės sukrauti visą tautinės naštos sunkumą, o kuriems dar lig šiol patys nieko nedavėme. Mielai pasizadėjau tą pareigą atlikti.“

Pronskus Dabar

Tada šiuose straipsniuose „Sandara“ ir p. Pronskus p. Bačiūną išgyrė, išaukštino ir įrodė jo tokius gabumus taip kad ne tikait SLA. prezidento bet ir aukštesnę poziciją p. Bačiūnas galėtų užimti. Na o šiaandien pažiūrėkime į „Sandara“

SLA. Nariai, Nominuokit Šiuos Žymius Asmenis:

ANT PREZIDENTO:	
Juozas J. Bačiūnas	Sodus, Mich.
ANT VICE-PREZIDENTO:	
A. Mikalauskas	Brooklyn, N. Y.
M. Vokietaitis	Hartford, Conn.
(Nominuoti reikia tik vieng)	
ANT SEKRETORIAUS:	
Petronėlė Jurgeliutė (dabartinė Sekretorė)	New York
ANT IZDININKO:	
Jonas Tareila	Waterbury, Conn.
ANT DAKTARO-KVOTEJO:	
Dr. J. Stanislovaitis	Waterbury, Conn.
ANT IZDO GLOBEJŲ:	
J. Januškevičius, Jr.	Hartford, Conn.
M. Kasparaitis	Racine, Wis.
S. Mockus	So. Boston, Mass.
(Nominuoti reikia tik du)	

rag“ pirmiau ir Nr. 45, Lapkričio 6 d., 1931 m., ką p. Pronskus apie tą patį p. Bačiūną rašė.

1930 metų „Sandaroje“ ir p. Pronskaus straipsniai „Tėvynėje“, ir „Naujienose“ nupiešė mums p. Bačiūną taip baltą kaip angelą, o šiaandien, toje pačioje „Sandaroje“ jis mums piešia p. Bačiūną tokiu juodu kaip nigeris. Tai sakau kad p. Pronskus yra ekspertas perdirbimui juodų į baltus ir baltus į juodus. Tai bent apšvietos žmogaus apšvietos skleidimas!“

Ir nors savo straipsnyje 45 nr. „Sandaros“ p. Pronskus buvo užsimojęs išvilkti aikštėn daugybę p. Bačiūno nuodėmių, bet parašęs trijų špaltų straipsnį, rado vos vieną. Ir ar žinote kokią? Ogi kad p. Bačiūno advokatas Bohac, kurs parašė „Sandarai“ viršminėtą lai-

šlą, esąs „Lenkas“. Bet ir čia p. Pronskus apsiriko. Advokatas Bohac yra ne Lenkas bet Čekas (Bohemian). Jei būtų Lenkas tai vadintųsi Bogacz, Lietuviškai sakant Bagočius. Bet kada Bohac tai jau ir Jurgis supranta kad tai yra Čekas.

Gera supranta ir p. Pronskus kad Bohac yra Čekas, bet jis tyčia jį vadina Lenku kad sukelt Lietuvių neapikantą prieš Bačiūną. Tyčia taip daryt, apgaudinėti žmones, yra negražu, nepadoru, bet pasirodo kad „Sandarai“ ir p. Pronskui, kaip SLA. Apšvietos Komisijos nariui, doros skelbėjui, tas prietinka.

Šitame „Sandaros“ straipsnyje p. Pronskus mėgina padaryti p. Bačiūną labai silpnu ir kvailu sakydamas: „Jis Susivienijime be patarėjų gali ir žingsnio nepaeiti“, o straipsnio užbaigoje p. Pronskus padaro p. Bačiūną labai gudriu ir galingu sakydamas: „Jau kve-

pia diktatura lyg dar galios neįgavus“. Reiškia kad p. Bačiūnas tapęs SLA. prezidentu gali pasidaryt diktatorium kaip Mussolini. Yra tai labai vaikiški išvedžiojimai. Bet p. Pronskus mat yra geras ekspertas, jis moka padaryt iš kvailo protinga, iš silpno galingą ir atbulai. Tai yra toks politikierių amatas.

Užtai diduma SLA. narių ir bijo šitų politikierių ir krypta p. Bačiūno pusėn, ir todėl galima spėti kad p. Bačiūnas gaus didumą balsų ir liks nominuotas SLA. prezidentu, nes tai yra žmogus svarus, niekuomi nesuistepęs, ir supranta biznį ir organizacijos reikalus.

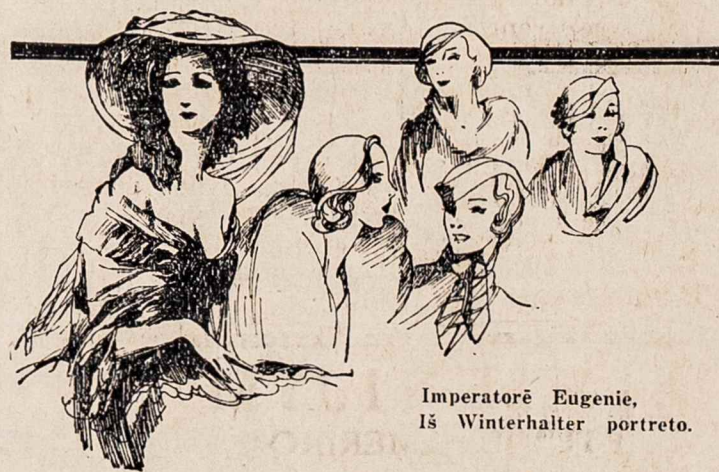
SLA. Narys.

NYKSTA BLUSOS

Vokietijos ir Francuzijos mokslininkai pradėjo skųstis blusų stoka. Jos vartojamos mokslo tikslams, tirtai kaip ir kokias ligas jos tarp žmonių gali platinti. Prof. Robaud, Pasteuro instituto vedėjas Francuzijoje, sako kad Francuzijoje blusų jau negalima gauti pirkti. Tas pats ir Vokietijoje, sako Berlino mokslejaus direktorius Enderlein. Vieno Vokiečių mokslo istaiga, sako, per metą turi išleisti apie \$14,300 gavimui blusų iš Balkanų krašto. Pirm 1922 metų blusų buvo galima gauti kiek nori iš Italijos. Dabar ir tenai rinka užsiraškė. Profesoriai spėja bene bus blusas užpuolus ir naikina kokia ypatinga epidemija.

Amerikiečiai, lankę Lietuvą 1920-1722 metais, davavo, nusiskundžia blusų daugumu. Kažin kaip dabar yra? V.

EUGENIE'S MOTINA BUVO TIKRA AMERIKONĖ

Imperatorė Eugenie, iš Winterhalter portreto.

Vardas skamba labai išdingingai, Marie-Eugenie-Ignace-Augustine de Montijo, Francuzų Imperatorė, žmona Napoleono III, bet mažai kas žino kad jos motina buvo Amerikietė, duklė William Kirkpatrick, buvusio Amerikos Konsulu Malagoj, Ispanijoje. Aukštos moters kurios dalyvavo socialiajame gyvenime puoselėnuose Francuzijos rumuose nemėgo tos naujokės. Pagaliau Eugenie pasiskundė kad ji buvo įžeista žmonos vieno aukšto valdininko Naujų Metų baliuje Tuileries Palociuje Paryžiuje. Imperatorius išgirdo apie tą įžeidimą ir ramiai pasakė jai: „Aš tau atsimokėsiu“. Jis už trijų dienų pasiūlė jai buti jos vyrų. Eugenie's gražumas ir zavėtinumas nustatė stilių linksmoje Fran-

cuizijos sostinėje. Šešiasdešimta metų vėliau ji vėl nustato stilių, nes Eugenie skrybėlės šluoja visą šitą. Eugenie rūkė cigaretes ir panaikino daugelį kitų senoviškių prietarų, panašiai kaip Amerikos moterys, pasi-naudamos prašalinimui tam tikrų edančių dalykų iš cigarečių, tokiu modernišku būdu kolį išimtinai naudoja Lucky Strike Kepinimo Procese, kuriame ineina naudojimas ultra-violetinių spindulių, atmetę seną prietarą kad moterims netinka rukti. Moderniškas mokslas atsikė daug istabių dalykų ir galvojan-ti žmonės visada dirba išradimui tokių dalykų ruktių naudai kaip dabar įvesta cello-phant pakelis su Lucky Strike Cigarettais, kuris sulai-

Dienos Klausimais

\$500,000,000 RYTŲ PRUSIJAI

Vokiečių valdžia paskyrė tam tikrą ministrą kuris prižiūrės kaip išleisti penkis šimtus milijonų dolarių, Berlio valdžios paskirtų Rytų Prusijos Vokiečiams gelbėti. Tas padaro kaip Vokiečiai brangina tą kraštą, kurį senovėje iš Lietuvos tautos šakos, Prūsų, atėmė ir ištautino. Pačiai Vokietijai pinigų trūpa, o čia leis milijonus dolarių tame krašte, kuris niekad tų pinigų nesugrąžins.

Kodel Vokiečiai taip elgiasi? Į tai atsako Lenkas Lednickis, rašydamas New Yorko "Herald-Tribune" — jis nurodo kad Rytų Prusija tai ginkluotas liogieris, nukreiptas prieš Lenkiją. Jei kada įvyktų tarp Vokiečių ir Lenkų karas tai Vokiečiai iš Rytų Prusijos puldami galėtų tuojau užimti Vilniaus sritį ir grąžinti Varšavai. Lenkai būtų nugaruoti į gynybos pozicijas ties Karpatų kalnais. To bijodami, Lenkai ir nemažina išlaidų savo karo ministerijai. Nežinrint kad kitais metais jiems grėsia devynių milijonų dolarių valstybinis deficitas, karo tikslams Lenkai skiria 92 milijonus dolarių. Kapojama mokytojams ir valdininkams algos, bet karininkams — ne.

Rytų Prusijos ir Danzigo karjoriaus klausimas išsirišų, jei viena, kas Lenkams užtikrintų jog Vokiečiai niekad nepavartos Rytų Prusijos puliti Lenkus ir užpakali, ir, antra, kad kas Vokiečiams užtikrintų jog Lenkai niekad nebandys pavergti Iytų Prusijos politiskai ar ekonomiskai. Šalia to, Varšava turėtų atidaryti savo rinkas Rytų Prusijos ukio gaminams, nes Varšava arčiau Karaliaučiaus negu Berlynas. Bet kas galėtų tokių sąlygų užtikrinti?

Jei kada nors pasakymas "tėvų nuodėmės krinta vaikams" buvo teisingas tai šiame atvejyje istorija skaudžiai Vokiečius ir Lenkus baudžia. Juk tai Lenkiški Mozurui atkvieta Vokiečių kryžievių ir Rytų Prusiją! Šie, išnaikinę teisus krašto savininkus, Lietuviškus Prusus, dabar ir patys kankinasi, it su ginkakmeniu ant kaklo baloje, ir atkvietajus Lenkus vargina.

Kiek Išgeriama Pieno

Amerikos pieno ukio sąjungos viršininkai skelbia kad per metus Amerikos gyventojai už pieną išmoka net \$3,000,000,000.

Pieno gamyba gerėja sekančiais: 1925 m. reikėjo 23,676,000 karvių pagaminti 54,000,000,000 kvortų pieno. O 1931 m. 22,500,000 karvių duos 60,000,000,000 kvortų pieno.

"Katalikų Akcijos Draugijos" Amerikoje

Clevelande šiose dienose įvyko konferencija šios diocezijos parapijų atstovų ir tapo suorganizuota "Katalikų Akcijos Draugija".

Tai viena iš daugelio dabar organizuojamų tuo rūšies draugijų Amerikoje, pamėgdžiojant Italijoje tos

rušies organizacijas, kurias pereitą žiemą Mussolini užsispyrė išnaikinti arba suvaržyti jų veikimą.

Lietuvoje buvo susidarius "Katalikų Akcijos Komitetas", kurį vyriausybė pasigriebė nuslopinti del jo nekatalikiškos bet politiškos akcijos.

Kiek Kaštuoja Prohibicija

Pastarose dienose prohibicijos priešų organizacija Washingtono patiekė skai-

tlines parodančias kad per 12 metų Suv. Valstijoms "garsioji" prohibicija kaštavo net \$24,167,000,000.

Ta organizacija taip pat suveda skaitlines kiek gyvasčių per tą laiką del prohibicijos žuvo: tiesioginai užmušta arba nušauta gaudant prohibicijos laužytojus, 1,632 ypatos iki 1930 metų. 681,342 ypatos "moraliai sužeista" areštavimais del prohibicijos. Dar kas įdomesnio tai padidėjimas mirčių nuo širdies ligų: nuo 1919 metų nuo tų ligų mirė 364,840 ypatų daugiau.

RADO VYTAUTO KAULUS?

Barbora Radvilaite kurios kaulai atrasta po katedra Vilniuje

Lietuvos ir Lenkijos laikraščiai pranešė kad Lapkričio pradžioje archeologų istorikų komisija kasinėdama rusiuose po Vilniaus katedra užtikto Vytauto Didžiojo kaulus, kaukolę ir šalmą. Nors tuoj po to raišė vėl kad apie Vytauto kaulų atradimą speliuojimai yra peranksyvi, nes tuos pranešimus oficialiai užgina mokslininkų komisija, kuri vadovauja iškasenų darbus po Vilniaus katedrą, tačiau gal pasirodyt ir teisingai taip.

Kaip žinoma, 1650—1658 m. Vytauto rusys buvo Rusų kariumenės sugriautas. Bet, kaip rastos Vilniaus katedros archyvuose žinios sako, tuometinis vyskupas, norėdamas išgelbėti Vytauto liekanas, užkasė jas į žemę netoli tos vietos kur šiose dienose buvo rasta karaliaus Aleksandro ir karalienės Elzbiotos ir Barboros karstai. Kasinėjimus vadovauja mokslininkai užtikrino kad ir Vytauto kaulus galima bus rasti.

Jei pasirodys tikros žinios apie Ivano Ziauriojo kariumenės įsiveržimą Vilniun ir kad Vytauto liekanos buvo išimtos ir sarkofago ir užkastos po didžiųjų altorium, tai ir surastieji kaulai galės būti Vytauto Didžiojo.

Ta pati archeologų istorikų komisija jau atidarė karstą antros žmonos karaliaus Zigmanto Augusto, Barboros Radvilaite. Ku-
mas, palyginti su kitomis liekanomis, išsilaikęs gerai. Jis pripildytas kalkių ir pelenų mišiniu, kuris yra visai sukietajęs. Lavonas buvo suvyniotas į maršką iš storo aukso gių. Marška taip pat gerai išsilaikė. Ant jos galima pažinti Lietuvos, Lenkijos ir Radvilų herbus ir išsiuvinėjimus pagal renesanso stilių. Aukso karuna ant Barboros

galvos visai pajuodavus. Mokslininkų tarpe iškelta klausimas ar negalima bus išaiškinti jaunos ir gražios karalienės priešlaidinės mirties priežastis. Tas klausimas amžiais domino istorikus ir buvo minima trys hipotezės: nuuodijimas, vėžys ar kokia nors kita moteriška liga.

Paskutinis Gedimino eilės Lietuvos didkunigaikštis, ir Lenkijos karalius, Zigmantas Augustas mirė 1572 m., 142 metu vėliau po Vytauto.

Zigmantas Augustas buvo vedęs pirmą žmoną, Elzbieta, Vengrų karaliaus dukterį. Jai mirus, 1547 m. Zigmantas slapta paėmė už žmoną Lietuvaitę, Barborą Radvilaite, našlę Goštautiene, labai gražią moterišką. Ją Lietuviai Vilniuje pripažino savo kunigaikštine, bet Lenkai Krokuvoje atsiskakė karunuoti "Litvinką" savo karaliene, ir tik 1551 m. tesutiko pripažinti ją savo karaliaus, Zigmanto Augusto, žmona ir apvainikavo. Bet Barbora jau sirgo neišgydoma liga ir tais pat metais, būdama vos 29 metų amžiaus, mirė. Zigmantas Augustas ją labai mylėjo, ir iki savo mirties ją visada minėjo.

Barborai mirus, taip ir nuėjo per Lietuvos ir Lenkijos kraštus gandai kad ją nunuodijo Lenkai, su pagalba karaliaus motinos, Bonos, kuri Barboros labai nekętė.

Jeigu Barbora būtų gyvenus ir Zigmantas Augustas būtų sulaukęs su ja vyriškos kilmės vaiku, Radvilų šeimyna, kuri buvo galia ir neužsileido Lenkams, būtų pakreipus dalykus Lietuvos valstybės naujai ir mūsų tautos istorija nuo to laiko būtų buvusi kitokia negu mes ją dabar žinome.

(ATGIMSTANČIŲ LAIKŲ PASAKA)

TEN kur išlėto vingiuodama bėga Šventoji upė, malonu giedromis vasaros dienomis ilsėtis jos alksniais ir gluosniais apaugusiuose krantuose. Jos bangų mušimas į smiltėtus krantus ir žuvelių pliauskėjimas į vandens paviršių liuliute liuliuoja jausmus. Tada iš švelnutės žmogaus krutinės plaukia kurybiškos kibirkštys.

Kada papučia švelnus vakarų vėjelis, kada įsiklausai į nendrių šiurenimą ir miško ošimą, rodosi kad viskas — ir lieknos nendrės, ir senelės eglės ima sakyti apie garsius praeities laikus. Taip, vieną šventadienį, gulėdamas paupyje, ir gerėdamasis upės gėlėtais krantais, išgirdau vienos senutės eglės pasaką, kurią čia ir papasakosiu.

Palei dešinį Šventosios krantą randaš eglaitėmis ir pušelėmis užaugęs miškelis. Senieji žmonės pasakoja kad kadaisia čia augęs didelis miškas. O dabar tik dvi eglės ir aržuolas teauga, primindami žilą senovę. Už to miškėlio kyšo kalnelis — tai piliakalnis. Iš kur tas piliakalnis atsirado niekas neatmena, tik vienas senelis pasakoja kad jam tėvas sakęs jog tenai, labai senai, buvus Lietuviių pilis. Kartą toje vietoje ištikęs didelis mušis su švedais ir pilis buvus sunaikinta.*

Naktigoniai, ramiomis vasaros naktimis ganydami arklius, kartais girdėdavo kaž kokį silpną balselį. Jaunuolių širdyse, išgirdus tą paslaptingą balselį, pasidarydavo kažkas nepaprasta, kažko griaudu, ir net ašaros pradėdavę iš akių kristi.

Daug-daug metų tas balselis, tyliomis naktimis, per keletą varnų nuo kalnelio, girdėdavosi. Pagaliau daug jaunuolių mėgino tą keistą padarą, kurio girdėjo balselį, surasti, bet tam reikėjo visas kalnas nuversti. Ir štai keli jaunuoliai nepagaileję savo jaunų jėgų ir pradėjo tą kalną kasiti. Daug laiko tam darbui reikėjo padėti. Ne vienas jaunuolis neteko gyvybės, bet vis delto tą kalną nukasė. Ir ką jie ten rado? Mažą ragelį.... Spėjama kad tas ragelis esąs paliktas senovės karžygių. Juo pusedavo Lietuviai įdomi ir karą su kryžiuočiais, su Gudais ir Totoriais. Vos tik jaunuoliai tą ragelį prie lupų priglaudė, tuoj suvirpėjo po visą apielinkę skurdus to ragelio aidas.

Greit išaušo šviesi diena. Paukščių giesmelės suskambėjo krumuose ir miškuose. Žmonės, to ragelio sužadinti, pabudo iš letargo miego. Pabudo vyčių tauta.... Pagaliau tas ragelis vėl kažin kur dingo, bet jo garso aidas pasiliko iki mūsų laikų.

Ir užtvino mano širdis kuryba. Užliuliavo jausmų liepsnelėmis mirgą praeities šešėliai. Ausys ir vėl girdėjo ošiant Lietuvos pusis. Tik jos taip buvo dabar meilios. Paukščių dainos skardino krumus, dar mažutė dalelė piliakalnio skverbėsi pro eglį ir pušaičių viršunes ir daužė taktus širdžiai: — Mylek. Pažink ir.... gerbk mane!.... Tik-tak, tik-tak ir....

V. Dainoras.

*Nuo Redakcijos: Rašytojams rašant ką nors iš Lietuvos praeities ir minint švedus, reikia butinai turėti mintyje du paskirus laikotarpius: vieną ankstyvą laikotarpį, garsius Vikingų laikus, kurie užplūdinėdavo žemaičius ir visus Baltijos pajurio gyventojus. Iš tų laikų dabar pradėdama atrasti griuvėsių, pav. Apuolės pilis netoli Skuodo.

Po Vikingų dienų, švedai ilgai neturėjo bendro su Lietuva iki suliginamai modernių laikų, po Lietuviių-Lenkų unijos ir laike švedų kovų su Rusais.

Šitie laikai buvo suliginamai neseniai ir turi daugiau paliktų žymių apie save. Anie ankstyvieji laikai yra įdomesnis ir jie buvo pirm kryžiuočių laikų. Rašant,

Užburtas Ragelis

butinai reikia tuos laikus išskirti, įvardinti juos aiškiau, arba jei nežinoma tai patyrinėti daugiau, pastudijuoti.

Jeigu dalykas einasi apie nuotikius su švedais 17-me šimtetyje, negalima sakyti "gilioje senovėje", nes tas reiškia tolimą praeitį už kokių penkių šimtų ir net tukstančio metų.

Taip pat Lietuvoje yra dvi upės tuo vienu vardu — Šventoji. Jeigu šis apsakymėlis yra prie Šventosios kuri įteka į Baltiją, būtų visai kita pasaka, negu kad jei prie Šventosios kuri įteka į Viliją ties Jonava.

ORO TEMPERATURA

Vienos mylios aukštumoje, ore, visuomet yra daug šalčiau negu arčiau prie žemės. Oras-atmosfera šilumą gauna iš saulės, bet ne taip kaip galėtų būti suprasta paviršutinai manant. Sausas oras aukštumoje iš saulės spindulių šilumos labai mažai pasinaudoja, ir tas todėl nedaug reikią temperaturoje. Žemesnieji atmosferos sluogsniai gauna jau iš žemės skystą vandenį, pavidale gazų ar garų, o šitie gazai susidurę su saulės spinduliais gamina šilumą. Tokiu budu žemės garavimas suteikia šilumą, kuri kyla vis aukšty; kuo arčiau žemės tuo daugiau šilumos, o šiluma, vis toliau garuodama, išsitemia, mažėja ir todėl, kuo aukščiau tuo šilumos randasi vis mažiau. Šitą procesą mokslininkai vadina diabelišku šalimu. Tuomi aiškėja kodel vasaros šiltose dienose mes jaučiame kad šiluma plaukia iš žemės, o ne iš aukštumos. Prie to dar turi būti žinoma kad aukštai erdvėje yra susidare tirstų gazų sluogsniai, kurie žemės garus, arba vandenį pavidale skystų gazų, neleidžia išgaruoti į bedugnes erdves. Tokiu budu žemės garams atsirėmus į anuos sluogsnius ir nerandant tolimesnės keliuonės, jie gryžta atgal žemėn, galutinai praskydę, pavidale vandens lašų, iš ko mes gauname lietų.

KĄ PADARO PASIRYZIMAS

Gedeonas Lee negalėjo nusipirkti sau batų žiemai; budams jaunas vaikas, vaikščiojo basas į darbą nežiurėdamas sniego. Davė sau žodį kuo dangiausia dirbti, mokyti ir knygas skaityti. Ir tą savo nutarimą tesėdavo, nes veltui laiko nelaido, o dirbo sunkų darbą, mokinosi ir skaitė knygas. Taigi savo pasiryžimu tapo mokyta, išlavintas žmogus ir turtingas New Yorko pirklys, miesto burmistras ir parlamento narys.

Knygų skaitymas, kiekvieną lavina, tik reikia suprasti knygų naudingumą ir jos skaityti, o tikrai, nepajusi kaip tapsi tobulesnis žmogus.

Gutenbergio Biblija Parduota už \$100,000

Gutenbergio Biblija yra pirmutinė knyga spausdinta pasikiromis raidėmis, kuomet tapo išrasta spauda maždaug tuo budu kaip šiandien vartojama. Kiek žinoma, dabar yra likusių tų biblijų tik 41. Jos eina iš rankų į rankas atnešamos vis didesnes sumas pinigų jų savininkams. Šiose dienose viena tų biblijų Londone nupirka už šimtą tukstančių dolarių. Ji buvo laikoma virš šimto metų Continental knygyne ir yra gerame stovyje.

Gutenbergui ėmė penkis metus tą laidą biblijų išspausdinti.

ALSONSO ISTREMTAS

Madridas. — Ispanijos seimas vienbalsiai priėmė rezoliuciją pasmerkiančią buvusį karalių Alfonsą, ir jį ant visados padaro ištremtiniu iš Ispanijos.

Blogi Laikai

PINIGŲ NĖRA

O jeigu kurie dar ir turi tai neatsargu paskutinius išleisti. Taigi atėjus ilgiems žiemos vakarams darbininkui nėra kas veikti nei kur pasidėti — išėjimai brangu, todėl geriausia užsiimti skaitymu. Vienok kiti net ir laikraščiai brangūs — BET

"DIRVA" METAMS TIK \$2.

PRIE to, "Dirva" duoda kožnam Naujam Metiniam skaitytojui net \$2.00 vertės knygų Dovanų — tas atstoja visą laikraščio kainą.

NEGANA to, kas metai "Dirvoje" telpa ilgos gražios istoriškos K. S. Karpavičiaus originalės apysakos, irgi vertės \$2.00 perkant atskirole knygoje. Jokis kitas mūsų laikraštis to neduoda. Tuoj pradžioj 1932 metų pasirodys nauja graži apysaka iš Lietuviių santikių su Totoriais ir Rusais laike Keistučio-Algirdo viešpatavimo. Nepraleiskit progos jos nepaskaite.

Skaitykit "Dirvą", turėsit pasitenkinimo iš jos gerų naudingų raštų, gražių dainų, juokų ir tt.

UŽRAŠYKIT "Dirvą" dovanų saviškiams i Lietuvą — kaina metams \$3.00. Gausit taipgi dovanų knyga \$2.00 vertės.

Kas neišgali užsimokėti už metus, moka už "Dirvą" tik \$1.00 už pusę metų ir skaito sau be rūpesčio, o pusmečiui praėjus vėl prisiuncia \$1.00.

Tuoį klauskit Informaciją apie Dovanas.

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

GYDYMO

Dr. J. Stanislovaitis

(Taša iš

ARABŲ

Graikai ir Ryt užlaikę pažangą ja Po laikų Povilo iš Aleksandrijos knygy amžiuje) ir su nebuvo atsižymėjus krikščioniškoje Euramžiai pradėjo metyje. Neuzilgo mokslo ir gale tos vavimo, kita tauta

Šita tauta buvo statyti mokyklas B dovoj (Ispanijoj) v užkariavę Ispaniją mečius). Ir tokiu būjuo, kadangi šali vo daug mokyklų, su pinigiska pagalb

Rytuose, HAR teigė akademiją Ba je. Šita akademija slo ir raštų. Buvo nas ir Graikų rašta kalbą ir studijuojan

Vienas iš garsi buvo HONAIN, ku kalbos raštus apie g išverstą knygą Kal aukso kiek knyga krikščionis ir teisin prisakymus. Kalfas kad duotų jam toki nužudytų žmogų, o kad ta ypata buvc atsisakė duoti tokių įkištas į kalėjimą. Kalifas prašė jo tok mirtimi jeigu neduc kė kad jis negalys d mo įstatai draudžia blogo ir profesijos t gelbėti žmonijai. "aukščiausios pagarb Kalifas ir paskyrė j damas jog turės no nebandys jį nuuod

Apart Honaino mūs žmonės tarp ry ir AVICENNA. Rl m. mūsų gadyneje. didžiosios ligoninės sekmingai vadovavo sipelnė vardą — Pri kytos visose šakose i ti žymūs gydytojai s nai apsipažinęs buvo takunu. Jo didysis tas "CONTINENS" kų iš senovės rašy medicinos ir chirurg kinaliais patėmijima veiklas buvo jo užr vo laikoma kaip au Rhezės visados yra masis kuris aprašė rauples.

AVICENNA bu vėliau (1000 metuose rasan provincijoje i jis buvo paskirtas greitai tapo įmestas prasikalto ir buvo iš Jis labai sunkiai dirl pasimirė anksti, bud žiaus. Bet medicin tiek pat kaip pats G rečė knygą kurią jis šis veiklas buvo g

PADARO PASI-
RYŽIMAS

leonas Lee negalėjo
irkti sau batų žiemai;
as jaunas vaikas, vaik-
basas į darbą nežina-
as sniego. Dėvė sau
tuo dangiausia dirbti,
jis ir knygas skaityti.
savo nutarimą tęsė.
s veltui laiko nelaido,
o sunkų darbą, moki-
skaitė knygas. Tai gi
pasiryžimu tapo mo-
išlavintas žmogus ir
gys New Yorko pirk-
niesto burmistras ir
mento narys.
gu skaitymas, kiek-
lavina, tik reikia su-
knygų naudingumą
skaityti, o tikrai ne-
kaip tapsi tobulu žmo-
nu.

ergo Biblija
ta už \$100,000

bergo Biblija yra
nutinė knyga spaus-
askiromis raidėmis,
tapo išrasta spau-
daug tuo būdu kaip
vartojama. Kiek
dabar yra likusių
jų tik 41. Jos eina
į rankas atnešda-
didesnes sumas pi-
savininkams. Šio-
ose viena tų biblijų
nupirktą už šimtą
šių dolarių. Ji bu-
ma virš šimto metų
ital knygyne ir yra
stovyje.
pergauti emė penkis
šimtus laidą biblijų iš-
ti.

SO ISTREMTAS

as. — Ispanijos
vienbalsiai priėmė
ją pasmerkiančią
karalių Alfonsą, ir
jisados padaro iš-
u iš Ispanijos.

RA

paskutinius
vakarams
sidėti — iš-
skaitymu.
- BET

IK \$2.

ujam Meti-
knygų Do-
a.

telpa ilgos
aus origina-
nt atskiroje
to neduoda.
nauja graži
riais ir Ru-
vimo. Ne-

imo iš jos
juokų ir tt.

iams į Liet-
t taipgi do-

ka už "Dir-
au be rupe-
cia \$1.00.

ovanas.

eland, Ohio

GYDYMO ISTORIJA

Rašo
Dr. J. Stanislovaitis-Staneslow, A.B., M.D.
(Tąsa iš pereito num.)

ARABŲ LAIKAIS

Graikai ir Rytų mokyklos tokiu būdu užlaikė pažangą jau padarytą medicinoje. Po laikų Povilo iš Aeginos ir po sudegimo Aleksandrijos knygyne (640 metuose mūsų amžiuje) ir suirimo tenai mokyklos, nebuvo atsižymėjusių medicinos rašytojų krikščioniškoje Europoje iki tamsių viduramžių pradėjo išsiblaivėti 14-me šimt-metyje. Neužilgo po užgesimo Graikų mokslo ir gale tos tautos mokslisko vadovavimo, kita tauta paėmė Graikų vietą.

Šita tauta buvo Arabai. Jie pradėjo statyti mokyklas Bagdade rytuose ir Cordovoj (Ispanijoj) vakaruose (Arabai buvo užkariavę Ispaniją ir laikė per kelis šimt-mečius). Ir tokiu būdu medicinos mokslas bujojo, kadangi šalis buvo turtinga ir buvo daug mokyklų, ligoninių, ir viršinių su pinigais pagalba.

Rytuose, HAROUN-al-RAŠIDAS, įsteigė akademiją Bagdade 9-me šimtmetyje. Šita akademija išsivystė į centrą mokslo ir raštų. Buvo įsteigta didelis knygy-nas ir Graikų raštai buvo išversti į Arabų kalbą ir studijuojami.

Vienas iš garsiųjų to laiko gydytojų buvo HONAIN, kuris išvertė iš Graikų kalbos raštus apie gydymą. Už kiekvieną išverstą knygą Kalifas paskyrė jam tiek aukso kiek knyga svėrė. Honain buvo krikščionis ir teisingai pildė savo tikybos prisakymus. Kalfas vieną kartą prašė jo kad duotų jam tokių nuodų kurie pamažu nužudytų žmogų, o nebutų galima žinoti kad ta ypata buvo nunuodyta. Honain atsisakė duoti tokių nuodų ir todėl buvo įkietas į kalėjimą metams laiko. Ir vėl Kalifas prašė jo tokių nuodų ir grėšė jam mirtimi jeigu neduos. Honain vėl atsisakė kad jis negalys duoti, kadangi jo tikėjimo įstatai draudžia jam daryti ką nors blogo ir profesijos taisyklės liepia jam tik gelbėti žmonijai. "Tavo prisakymai yra aukščiausios pagarbos verti", išreiškė jam Kalifas ir paskyrė jį savo gydytoju, žinodamas jog turės nors vieną žmogų kuris nebandys jį nunuodyti.

Apart Honaino buvo dar du kiti žymūs žmonės tarp rytų Arabų — RHAZES ir AVICENNA. Rhazes gyveno apie 900 m. mūsų gadynėje. Jis buvo viršinininkas didžiosios ligoninės Bagdade ir labai pasekmingai vadovavo per daug metų ir užsipelnė vardą — Prityrusis. Jis buvo mokyto visose šakose mokslo taip kaip ir kiti žymūs gydytojai senovės laikuose ir pilnai apsipajinęs buvo su raštais savo pirm-takunų. Jo didysis darbas buvo užvardytas "CONTINENS" ir susideda iš ištraukų iš senovės rašytojų apie visas šakas medicinos ir chirurgijos, sykiu su jo ori-kinaliais patėmėjimais ir papildymais. Šis veikalas buvo jo užrašų knyga ir ilgai buvo laikoma kaip aukščiausias autoritetas. Rhazes visados yra atmenamas kaip pirm-nasis kuris aprašė ir suprato tyms ir rauples.

AVICENNA buvo gimęs šimtu metų vėliau (1000 metuose mūsų gadynės), Khorassan provincijoje ir buvo taip gabus kad jis buvo paskirtas į vietą vizieriaus, bet greitai tapo įmestas kalėjiman. Vėliau vėl prasikalto ir buvo ištremtas iš savo šalies. Jis labai sunkiai dirbo ir mėgo gerti, todėl pasimirė anksti, budamas vos 58 metų amžiaus. Bet medicinoje is nuveikė beveik tiek pat kaip pats Galen'as. Avicenna pa-rėdė knygą kurią jis užvardino "CANON". Šis veikalas buvo gambiai parašytas ir pa-

gerbtas gydytojų rankvedis per 600 metų. Jo veikalas ištikro buvo tikrai surinkimas susidedantis iš Aristotelio filosofijos ir anatomijos ir Galen'o fiziologijos ir prak-tikos. Avicenna priėmė be jokio klausimo viską ką Galen'as buvo parašęs.

Žvelgiant dabar į Arabus Ispanijoje, randame kad jie lygiai veiklūs buvo medicinos moksle, bet neatsirado tokio gar-bingo žmogaus kaip Avicenna. Cordovos mokykla buvo tiek pat atsižymėjus kaip ir Bagdado, o knygynas Cordovoj buvo ta-da didžiausias pasaulyje, susidedantis iš 225,000 knygų.

Užteks paminėti du iš garsių rašyto-jų — ALBUCASIS ir AVENZOAR. Pirm-nasis gyveno 12-me šimtmetyje ir išgar-sėjo kaip chirurgas ir obstetrikas. Jo trumpiausia bet svarbiausia knyga buvo apie chirurgiją. Šita buvo labai užimanti ir turėjo paveikslus instrumentų ir opera-cijų daromų tuom laiku. Kaslink obstetri-kos jis nieko naudingo nenuveikė, kadan-gi Arabų papročiai užgynė vyrams pagel-bėti prie gimdymo ir prie operacijų ant moterų. Todėl per 600 metų obstetrika ir gynecologija, arba mokslas apie moterų li-gas, buvo rankose moterų.

AVENZOAR. Jis gyveno tuoj po Al-bucasio ir buvo visai originališku ir ge-riausiu tėmytoju tarpe Arabų. Jis daug naujo pridavė mokslui apie krutinės ligas, aprašydamas uždegimą plėvės kuri guli aplink širdį.

Bet bendrai tariant Arabai mažai pri-davė naujo medicinai. Jiems nebuvo leis-ta pjaustyti žmogaus kunas ir jie turėjo mokyti apie žmogaus kuno sudėjimą iš Galen'o. Taip pat su teorija ir praktika. Filosofiją jie ėmė iš Aristotelio. Bet daug ligoninių buvo įsteigta ir praktiška medicina buvo platinama. Arabai pridėjo keletą vaistų prie "materia medica" arba vaistų sąrašo: alkoholi, cassia, senna, man-na, aršėniką, ir boraksą. Ir jie buvo išra-dėjai tinktūrų, konfektionų ir sirupų.

Arabai buvo išradėjai Chemijos mok-slo. Bet Arabų aktyvė vaidentuvė negalė-jo prisirišti prie patėmijimo faktų ir jų pasekmių. Chemija nebuvo sekama kaippo vien gamtos mokslas per save įdomus, bet kaip "alkemija", bandant surasti amžinos gyvasties eliksirą arba būdą paversti švi-ną į auksą. Burtai, užkalbinėjimai ir as-trologijos klejojimai buvo imaišyta į me-diciną kuri tuom būdu buvo iškelta iš žemiškų smulkmenų link žvaigždžių; ir per-tankiai ten ir pacientų sykiu nusinešė.

Kuomet Arabai palengva paliko lep-niais gyvenime ir abelnai silpni, jų moks-las ir literatura taipgi silpnėjo kol ant ga-lo jų tauta buvo užkariauta Turkų rytuose ir išvaryta iš Ispanijos vakaruose. Po 12-to šimtmečio mes nebegirdime garsių Arabiškų vardu medicinos istorijoje.

Dabar grįšime prie krikščioniškos Europos. Nuo šio laiko tik šioje žemės dalyje vystėsi progresas medicinoje, nors labai palengva, bet visgi be pertraukos. Dabar žengsime į 15-tą šimtmetį. Užsi-baigė apmirimo amžius ir prasideda pa-taisos amžius.

(Seka: Renesanso Gadynė.)
(Bus daugiau)

SVARBUS PRANEŠIMAS

Pradedant su Nr. 48, "Dirvoje" tal-pinsime labai įdomius aprašymus iš Afrikos juodųjų-negrų gyvenimo—pirmą kartą Amerikos Lietuviai tu-rės progos tokius nuodugnius apra-šymus skaityti. Prisiuntė "Dirvai" Lietuvos Konsulas Pietų Afrikai, p. V. K. Račkauskas — Karolis Vairas. Butinai paskaitykit tai!

DIRVA

PER TVORA
PASIDAIRIUS

Vargšas Juras

Aną dieną miesto gatvėj
Mačiau Jurgį Pleną:
Kiša delną į panoses,
Prašo duoti centą....
Pirmiau Juras taip nedarė,
Kol darbą turėjo,
Bet begerdams, beuliodams
Mat prie ko priėjo.
Ef-Džei.

J. Mackauskas iš Detroi-to rašo: Mačiau "Dirvoje" pagarsinta kad Amerikiečiai sistų saviškiams į Lie-tuvą pinigų Kalėdų Dova-nų. Ale kad dabar Ameri-koj tokie prasti laikai, o jų rašot kad Lietuvoje visi ge-rai dirba ir pinigų turi, ko-del nepadaryt ką naujesnio ir negarsint kad Lietuvoje gyvenanti mūsų giminės atsiųstų mums ko šimteli-kių litų Kalėdų dovanų — daugelis būtų už tai "Dir-vai" labai dėkingi.

Joks šniuras, jokia virvė, nepatraukia taip tampriai, kaip vienintėlis meilės siu-las.

Prašo patarimo.

— Mielas drauge, ar ne-galėtumėi man suteikti pa-tarimo?
—Mielu noru, mielu no-ru.
—Na, tai patark man, kiek sveiko prašyti pasko-los: 1000 litų ar 2000 litų, žinoma trumpam laikui.

Pirmoji Pagalba.

Gailestingųjų seselių kur-suose laike išleidžiamų kvoti-nų daktaras klausia jau-nos seselės:

—Kas pirmiausia reikia daryti bitei įgėlus?
—Pirmiausia reikia klyk-ti.

Du kartu.

Teisėjas:—Ar tamsta bu-vai ištekėjusi?
Liudininkė: — Du kartu.
Teisėjas: — Kiek tamstai metų?
Liudininkė: — Dvide-šimts šeši.
Teisėjas: — Irgi — du kartu?

Irgi Negerai.

— Ko tu toks nuliudęs?
— Niekaip negaliu iš sko-lų išbristi. O ko tu nosį pa-kabinęs?
—Niekaip negaliu į sko-las įbristi.

Kauno viešbutyje.

Svečias: Tamsta malonėk mane rytoj prikelti šeštą valandą rytą.
Tarnas: Klausau, pone, tik prašau man paskambinti, kai reikės kelti.

Naujokė

Šeimininkė:—Kas sudau-žė tą vazą?
Nauja tarnaitė:—Tai ka-tė poniute.
Šeimininkė:— Kokia ka-tė?
Nauja tarnaitė:—Ar pas ponus nėra katės?

TEISINGAI
PASAKYTA

"Keleivio" reporteris ap-rašydamas Rusų perstaty-mą Bostone, "Mėlynas Pau-kštis", po vadovyste Jašos Jušnio, prie kitko pastebi: "Jašą Jušnį galima lyginti maždaug prie mūsų Lietu-viško artisto Vanagačio. Jis ir aktorius juokdarys ir gudrus scenos diplomatas. Skirtumas yra tik tame kad Vanagaitis veikia veik išimtinai tarp Lietuvių, o Jušnis eina tarptautine plotme, užvaldydamas pa-saulinio teatro sferas ir jo publiką. Jis priverčia ge-rėtis Rusų dainomis net tuos žmones kurie nei žo-džio Rusiškai nesupranta. "Ir šjame vakare, scene-rijų mairno laikotarpyje, Jušnis užkamandavo vi-są publiką dainuoti Rusi-kai, čia pat sumokindamas ją pirmiausia žodį "da" (taip), ir tuojau kitus. Tas labai pakelia Rusų dalę svetimtaučių akyse."

Jeigu mes Lietuviai nori-me kad mūsų Lietuvišką liaudies meną įvertintų sve-timtaučiai kaip įvertina Rusų, privalom patys iš-mokti įvertinti savo artis-tus ir jų nuopelnus.

Ziurint į komp. A. Vana-gačio pastangas ir pasiry-žimą dirbti Lietuvių dailės labui, rodos mes visi tur-tume Vanagaitį gerbti ir jo darbuotę remti, kaip daro Rusai, kurie gerbia savo liaudies meno vadą Jušnį.

Bet pas mus Lietuvius taip nėra. Vietoj pagarbos ir paramos Vanagačio dar-be, atsiranda tokių mūsų brolių ir sesučių kurie deda pastangas pakenkti. Tai yra mūsų vadinamų vadų dėka, kurie partijų reika-lus stato aukščiau visko, o Lietuviių tautos garbė ir gerovė tegul prasmenga.

Lietuvis Bepartivis.

Senatvė tampa pragaru moterims kurios teturi vien tik gražumą.

Negražios moterys visų doringiausios, nes jų doringumai niekur negresia pa-vojus.

REIKALAUKIT TUOJAU IKI DAR TURIME

Juros Merga

APYSAKA IŠ TOLIMOS PRAEITIES

Gerbiameji knygų mylėtojai! Kurie manot išigyti apysaką "JUROS MERGA", neatidėliokit ant toliau, nes laikas bėga ir knygos smarkiai nyksta. Tuoj ir jų neliks kaip neliko kitų K. S. Karpavičiaus kurinių.

KAINA \$1 IR \$1.50

Siųskite pinigais arba čekiais ar money orderiais adresuodami:

"DIRVA"
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

1931	KALENDORIUS	1931
Gruodis-December		
Sekmad.	29	1 Adv. Saturninas. Daujotas, Umedė
Pirmad.	30	Andrius ap. Davainis, Linksmuolė, Svyris
Antrad.	1	Natalija. Butegeidis, Gedunė
Trečiad.	2	Silvijana. Krutulė, Skirmunda, Sirputis
Ketvrad.	3	Pranciškus Kr. Dzengis, Kedrunė, Jastrė
Penktad.	4	Barbora. Erdmė, Stangis, žvaigždikis
Šeštad.	5	Sabas vien. Namėda, Kvietis, Daila
PASTABA: Vardai šviesiomis raidėmis yra katalikiški; gi juodo- mis raidėmis — Lietuviški-tautiški, vyriški ir moteriški. Nauji ir seni dienų vardai: Sekmadienis—Nedėlia; Pirmadienis—Pa- nedėlis; Antradienis—Utarninkas. Trečiadienis—Sėreda; Ketvirta- dienis—Četvergias; Penktadienis—Pėtnyčia; Šeštadienis—Subata.		

Pažymėtini Istoriski Nuotikiai

1899 m., Lapk. 16 d. mi-vintų.
rė didis Lietuvos atgimimo laikų veikėjas, pirmas var-pininkas, Lietuvos Himno autorius, rašytojas Dakta-ras Vincas Kudirka.
1919 m. Lapk. 17 d. Ber-montininkai puolė Lietu-vius ties Radviliškiu; įvyko kovos su jais ir ties Gra-žiūnais.
1920 m. Lapk. 19 d. Len-kai mėgino pralaužti Lie-tuvių frontą ties Musnikais bet buvo atmušti. Lietu-viai išmušė Lenkus iš Šir-vintų.
1919 m. Lapk. 22 d. įvyko didelės Lietuvių kovos su Bermontininkais ties Meš-kuičiais, Kuktiškiais, Rad-viliškiu. Santarvei parei-kalavus, Lietuvių kovos su Bermontininkais pertrauk-ta ir tokiu būdu jie išliko nesunaikinti visiškai.
1905 m. Lapk. 21-23 Vil-niuje įvyko Didysis Lietu-vių Seimas.
1867 m. Lapk. 24 d. mirė Lietuvos istorikas Simanas Daukantas.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

By GENE BYRNES

IŠ LIETUVOS

Savivaldybių Pelnai iš Degtinės Monopolio

Einant savivaldybių mokesčių įstatymu, apskr. ir miestų apsk. teisėmis savivaldybės kasmet gauna iki 5% gryno pelno iš valstybinio degtinės ir spirito monopolio.

Šymet iš degtinės monopolio savivaldybės gavo 423,225 lt., butent: Alytaus, Kėdainių, Kretingos, Marijampolės, Mažeikių, Raseinių ir Tauragės apskr. savivaldybės — po 15,000 litų; Biržų ir Panevėžio — po 20,000 lt.; Kauno — 16,500 lt.; Rokiškio, Seinų, Utenos, Vilkaviškio ir Zarasų — po 15,000 lt.; Šakių — 18,000 lt.; Šiaulių 23,000 lt., Telšių — 15,500 lt., Trakų ir Ukmergės — po 18,000 lt.

Kauno miesto savivaldybės iš monopolio gryno pelno gavo 22,000 litų, Panevėžio ir Šiaulių — po 20,000 lt., Ukmergės — 13,600 lt., Marijampolės — 12,225 lt.

Šių pajamų sąskaiton iki šiol savivaldybės gavo 300,000 litų avanso. „L. U.“

Vaistus Gamina Lietuvoje

Lietuvos vaistinininkų drauga plačiai propaguoja Lietuvos vaistinguosius augalus ir skatina jų rinkimą bei kultivavimą. Per smulkių ukių šakų parodą, Pilytės vaistingų augalų rinkėjams ši drauga paskyrė premiją sumoje 150 litų. Bet, deja, vaistingų augalų apdirbimas dar neina ta vage, kuria turėtų eiti. Beveik visi vaistai importuojami iš užsienio, nes mūsų gydytojai kaž kodėl savo išdirbinių nepalaiko, o daugiau yra linkę į užsieniškumą. Lietuvoje gaminti vaistai kokybiiniu atžvilgiu yra nei kiek neblogesni už užsieniškumą, todėl toks gydytojų elgesis yra visai nepateisinamas. Vaistinininkų draugijos artimiausias tikslas, tarp kitko, ir yra plačiau suorganizuoti vaistingų augalų rinkimą ir priversti mūsų gydytojus apie saviškų vaistų pakeistį tą nuomonę, kurią jie dabar turi susidaryę. Dr. ja, be jau esamų chemijos formacijos laboratorijų, žada įsteigti centralinę chemijos formacijos laboratoriją visoms Lietuvos vaistinėms. „D.“

Daug Lietuvos piliečių važiuoja studijuoti į užsienį.

Kaune, Vytauto Didžiojo universitete šiemet studijuoja apie 5000 studentų. Tačiau šiais metais iki šandien švietimo ministerija davė pažymėjimus papigintoms vizoms gauti dar apie septyniems šimtams Lietuvos piliečių, studijuojančių užsieniu universitetuose. Daugiausia, berods, važiuoja į Austriją, Vokietiją, Prancūziją ir Belgiją. Į užsienius važiuoja studijuoti daugiausia tautinių mažumų žmonės. „L. A.“

Kaip Mažėja Išeivybė iš Lietuvos

Per pirmus 9 mėnesius iš Lietuvos emigravo į įvairius kraštus užpėnai 11,681 asmuo, pernai 5,648, o šiemet tik 1,366.

Šiemet emigravo daugiausia į Pietų Afriką — 368, į Amerikos Jungtines Valstybes — 253, į SSSR — 220 asmenų. Tautybės atžvilgiu šiemet daugiausia emigravo žydų 755 ir Lietuvių — 379 žmonės.

Amžiaus atžvilgiu daugiausia emigravo šiemet vaikų iki 9 metų — 332, jaunimo nuo 20 iki 24 metų — 224, nuo 25 iki 29 metų — 211, nuo 30 iki 39 metų 192, nuo 15 iki 19 metų — 159. Nevedusių tarp šiemet emigravusių buvo beveik du trečdaliai — 854. Nuo žemės ukių šiemet teemigravo tik 348 asmenys.

Šitoks emigracijos iš Lietuvos sumažėjimas, ypač šymet, visi suprantamas iš ekonominės krizės pasaulyje. Lietuva tuo atžvilgiu pasiilko kaip kokia sala, kurioj dar nesunku gyventi. „L. A.“

Miškamis reikia apie 2000 darbininkų

Ateinančią žiemą vieną trečdalį skirti iškirsti miško miškų administracija kirs ir sugamins į rąstus, malkas ir kartis pati. Miško medžiagos bus gaminama Alytaus miškų urėdijoje 31,000 kietmetrių; Juros m. urėd. — 50,000 ktm., Kaišiadorių 48,000 ktm., Kazlų-Rudos — 35,000 ktm., Panemunės — 23,000 ktm., ir Šakių miškų urėdijoje bus gaminama 60,000 kietmetrių.

Minėtose urėdijose miško darbai jau beveik visur yra pradėti. Kadangi šiose urėdijose vietinių darbininkų beveik niekada neužtenka, tai jose tuojau gali gauti darbo apie 2,000 darbininkų. „L. A.“

Žmogžudystė

Karsaučiškės, Stakliškių val. Spalių 23 d. apie 7 val. vakaro to kaimo gyventojas Jonas Grinkevičius, pavakarieniavęs, skaitė gale stalo laikraštį.

Praėjus kiek laiko pasigirdo pro langą šuvis — ir Grinkevičius sužeistas čia pat vietoje mirė.

Skrudžiant pasirodė, kad šoviny pataikė velioniui kairin šonon, sustojo prie dešinio peties, ir kad jis yra Rusiško šautuvo.

Velionis paliko šeimą: žmoną ir 9 vaikus, iš jų dvi dukters suaugusias (nuo pirmos žmonos), kiti visi maži. Grinkevičius buvo darbštus ukinininkas ir pažangus valstietis. Nužudymo priežastis ir įtartiniai su laikyti.

Pažymėtina, kad šiame kaime Spalių m. 19 d. per vestuves buvo tokios peštynės, kad langai ir pečiai nugriauta bei sudaužyta. Panašiai ir kitur tas pats

Adolpas Jakubauskas

ADOLPH JAKUBS
LIETUVIS GRABORIUS

Lietuviai reikia kreipdamiesi pas mane apturėsit teisingą patarnavimą. Laisnuotas Balsamuotojas. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligitams ir iš ligitonų. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina palaidojimo, visos lėšos, \$150.00 ir aukštesnės. Tel. ENdicott 1763. 6621 EDNA AVE. CLEVELAND, O.

kartojasi — tai išdava neplatinimo šviesos kaime. „L. U.“

Žemės ukio kursų baigė 99 mokytojai

Neseniai žemės ukio ru muose įvyko pradžios mokyklų mokytojų baigusiu žemės ukio 3 mėn. kursų išleistuvės. Kursus baigė 99 pradžios mokyklų mokytojai.

Liudymus iškilmingai teikė žemės ukio ministerio vardu žemės ukio departamento dir. p. Vienožinskis ir pasakė atitinkamą prakalbą.

Mokytojus, baigusius žemės ukio kursų, sveikino Kr. aps. ministerijos vardu pulk. Šarauskas, švietimo ministerijos vardu p. Miškinis. „L. U.“

Baisios peštynės.

Eržvilkas. Spalių mėn. 11 d., naktį, nežinomi piktadariai mirtinai sumušė žmogų, einantį iš Eržvilko į Balnų kaimą prie darbo. Nelaimingasis buvo rastas prie kapų ant tako tiek su muštais, kad nebebuvo galima jo pažinti. Tą patį rytą jis buvo nugabentas į Tauragės ligoninę. Bet vargu ar pagis, nes galvos kiaušis taip smarkiai sudaužytas, kad net smagenis buvo užlijęs krauju. Tas žmogus buvo visai ramus, niekam pikto nedarė. Neseniai jis parvažiavęs iš Rusijos ir įšėjojo Lietuvoj sau pragyvenimo. Piktadariai jau pagauti. Jie yra jauni vyrai. „L. U.“

Kaip Telefonas Palaiko Tėvą ir Sunus Darbe

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

KĄ MAČIAU LIETUVOJE TRUMPAME JOS NEPRIKLAUSOMYBĖS GYVENIME

DR. F. PUSKUNIGIS.

(Taša iš pereito num.)

KAIP GYVENA ŠVEDAI UKININKAI

Ekskursijos palydovai mus nuvežė į geležinkelio stotį, ir vienas iš jų, Angliška kalbantis, keliavo su mumis į Baltijos jūros uostą Kalmar. Pusiaukelyje sustojom papietaut puosnioj valgykloj, kur rados stalus apkrautus įvairiais valgiais. Kelionė traukiniu buvo įdomi. Ekskursantai žiūrėjo pro langus ir žingeidavosi vaizdais Švedijos uklių ir tt. Visą kelią matėsi didelis skirtumas tarp Švedijos žemės ukio buklės ir kitų šalių, kurias mus ekskursantai buvo matę ir pažinę. Maži ir dideli ukiai turėjo vienokią išvaizdą. Trobesiai tvarkingai ir dailiai pastatyti, visur matėsi raudoni stogai. Gyvenami namai atrodė ruimingi, gerai apžiurimi. Niekur nesimatė to liudno reginio gyvenamos lušnelės, iš kurios rados taip ir prabilus vargas ir tavo ausis. Gyvuliai, raguočiai, arkliai, avys ir kiti ganėsi žolėtose žaliuojančiose lankose, pievose ir dobiliuose. Gyvuliai gražūs, riebiūs, dideli, rados kad visi laikomi pardavimui ar parodai. Kur gludi priežastis Švedijos ukinininko tokio gražaus gyvenimo kad matosi toks ryškus vaizdas jo gerbuvio, lai spren-

džia daugiau patyrę žinovai tos šalies buklės. Mano nuomone, ekonominė Švedijos padėtis yra tiesioginiu rezultatu jų kultūrinio pakilimo.

Daug turėčiau ko pasakyti apie mūsų kaimynę Vokietiją ir jos kultūros atbalsius gyvenimo reikaluose, palyginant juos su daug mažesne už Vokietiją tauta, Švedais, bet manau kad tie Lietuviai kurie važiuos į Lietuvą per Švediją, galės gauti gerą palyginimą tarp dviejų tautų buklės.

Švedija, budama maža valstybė, koncentravo savo pastangas kultūrai per visą šimtmetį, kuomet didelė Vokietija tuo pačiu laiku aikvojo daug valstybinės energijos militarizmo reikalams. Ėmus domėn ir kitas Skandinavų tautas (Danus, Norvegus) gaunama tą patį vaizdą. Tas galutinai sumušė senai nusigyvenusį argumentą kad tik didelės tautos gali sugebėti ir gerai tvarkytis. Mes Lietuviai turėtume iš to semt savo gyvenimui pamokas ir nepasiduot pesimizmui, kad buk mažumas mūsų tautos neleis mums turėti visus gerumus kokius turi didėsės tautos. Tegul tik didėsės valstybės palieka ramybėje mažasias, jos sugebės, proporcingai, duoti daug daugiau pasaulinio progreso už didžiasias valstybes.

KELIONĖ BALTIJOS JURA

Pasiekėm Kalmarą, ir pavakare Amerikos Lietuvos Ekonominio Centro pirmos ekskursijos dalyviai sėdėjo į laivą „Borgholm“ ir pavakarieniavus laivas išplaukė Klaipėdos link. Baltijos jūra buvo rami. Nuėjė gult keleiviai neįtė jokio supimo. Ant rytojaus atsikėlė vieni aukščiau, kiti vėliau, taip ir dairėsi paviršiu ramučio vandens ar nepamatys Lietuvos pakraščio. Pusiaudienį jau buvo matyt žemė tai vienu, tai kitur, bet žinojom kad be ketvirtos po pietų nepasieksime Klaipėdos uosto. Atėjė ir 4-ta valanda po pietų, ir štai jau mūsų laivas slenka į galą prieplaukos. Laivui sustojus, mus pasitiko didelis buris žmonių, tarp jų ir Šaulių Sąjungos orkestras, kuris grojo mūsų pasiilgusiems Tėvynės jausmams atitinkamas melodijas. Ekskursantų upas buvo pakilęs, kelionė visi buvo taip susidraugavę kad rodė reikia ir toliau visiems drauge keliauti. Bet, deja, kiekvienas turėjo laikytis iškaino nustatyto plano.

Iš Klaipėdos ekskursantai išvažiavo traukiniu 8 val. vakare ir vyko kiekvienas pas savo gimines į sodžius ir miestelius. Nors Lietuvoje traukiniai surišuoti į klases, bet dauguma ekskursantų vyko 3-čia klase ir rado kad ta klasė nors ir neturi minkštų, dulkių prisigėrusių sėdynių, yra gerai aprūpinta reikalingais keliavimui patogumais. Sėdynės ir grindys švarios, liuosos nuo dulkių. Suolai platūs ir ruimingi. Toliau važiuojantiems galima atilsėti, nes kartais visą kajutą tenka vienam asmeniui.

Man gi prisiėjo keliauti tą patį vakarą į Palangą ir ant rytojaus automobilu vykom drauge su keletu Lietuvos publicistų paneunės ir Kauną. Prateš Amerikoje važinėti gerais asfaltiniais ir betoniniais keliais, maniau sau: čia tai mus gerokai patrankys... Mūsų šoferis pasirodė turi

ROSEDALE Dry Cleaning Co.
HEND. 7906
C. F. PETRAITIS, Prop.
6702 Superior Ave.,
CLEVELAND

SVEDU AMERIKOS LINIJA
NEW YORKO KLAIPEDA
TRUMPAS KELIAS LIETUVA PER SVEDIJA
KALEDŲ EKSKURSIJOS
Išplaukia iš New Yorko
S. S. DROTNINGHOLM
Grudžio 2 d. š. m.
M. L. GRIPSHOLM
Grudžio 8 d.
Reikalaukit specialių Kalėdinių Cirkuliarių.
Informacijos ir laivakortės gaunamos pas vietinį agentą arba:
SWEDISH AMERICA LINE
21 State St. New York City

PAIN-EXPELLER Palaiko Daugely Darbe

Jūsų darbas yra užtikrintas tik iki tol, iki jūs pajęgiate darbą tinkamai atlikti. Nustojimas jęgu ir sveikatos — mažiausias pasireiškimas jūsų nenujėgumo darbe — ir šimtai vyrų pasiryžusiai laukia užimti jūsų vietą.

Trade MARK
PAIN-EXPELLER
Reg. J. V. Pat. Büro.

palaiko muskulus lankščiais ir ištvėrimais. Prašalina muskulus ir sanarių skaudėjimą iš priežasties sunkauso darbo ir išstėpimo tuojau!
Geriausias abelnam naudojimui šeimyninis linimentas iki šiol zinomas. Naudojamas per svirį 60 metų. Trinkt juom!
Kaina 35c, ir 70c. Parsiduoda Visur
* Tikras turi INKARO vaistoženklį.

geresni patyrimą kėravojime automobilio už daugumą Amerikos šoferių. Kelionė plentu ir pirmos rūšies vieškeliais nedarė jokio skirtumo nuo Amerikos „state roads“, o ir važiavome po 50—60 kilometrų į valandą. Kartais reikėjo turėti staigių sustojimų privažiavus mažus vieškelius tiltukus, kurie biskutį aukščiau už kelią iškelti. Tas mums neteikė jokio nemalonumo, tik šoferis skundėsi negalis perdaug į šalis dairytis ir turis omenyje tiltukus, kad laiku pavartojus stabdžius (brakes).

(Bus: KAIP DABAR ATRODO KAUNAS.)

Kalbinkit savo draugus skaityti „Dirvą“ — joje telpa daugiausia gražių skaitymų.

PATENTS

Negaisk su patentų aplikacija. Negiznuok apsaugą savo ideją. Siųsk piešinį arba modelį, reikalauk VELTUI knygą „How to Obtain a Patent“ ir „Record of Invention“ formos. Už tai nieko nereik mokėti. Greitas atsakymas ir užlankoma jūsų paslaptis.

CLARENCE A. O'BRIEN
Registered Patent Attorney
48-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

Keen Enjoyment for Smokers of Pipe and Cigarettes
15c
SIR WALTER RALEIGH
SHAG BACON PIPE CIGARETTES

Ofiso Telefonai Namų
Main 1773 Kenmore 4710W
P. J. KERŠIS
1426-8 Standard Trust Bldg.
Baiges teisių mokslo Cumberland Universitete ir darbuojas su Teisių ofisu advokatų Collister, Stevens ir Kurzenberger
Su visais teisių reikalais Lietuviai, Slavai, Lenkai ir Rusai kreipkitės prie mūsų

Greičiausi Pasaulyje Laivai

BREMEN EUROPA

Mažiau Negu 5 Dienos Ant Vandens per Cherbourg-6 dienos per Bremen
TIK 7 DIENOS LIETUVON
Spec. traukis iš Bremerhaven
Arba ekspresiniu laivu
COLUMBUS

Sumažintos trečios klasės kainosabi usi dabar galioje
Informacijos iš vietinių agentų arba
1119 EUCLID AVE.
NORTH LLOYD
NORTH GERMAN LLOYD

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDicott 4486—Atdara vakarais

SLA. 14-TOS KUOPOS NARIŲ ATIDAI

Atėjo laikas SLA. nariams atbusti iš miego ir pradėti žiūrėti kas darosi šioje milžiniškoje organizacijoje. Mes senai jau rapinamės kaip geriau su tvarkyti dalykus centre, kaip įstatyti ten geriausius žmones tą tvarką vesti.

Bet apie kuopas mes pradedam pamiršti. Dabar ateina ir kuopų valdybų rinkimai — turim taip pat padaryti perkaitymus ir žiūrėti kas tinkami kuopas vadovauti ir kas ne. Turim pažiūrėti į valdybų atliktus darbus, ar jie buvo naudingi kuonai, ar valdyba apsidėjo kaip SLA. konstitucija nurodo, ar visi nariai valdybai buvo lygūs ir su tokiomis pat teisėmis.

Štai musu 14-toj kuopoj patvyrėm kad jau kelintas susirinkimas užsibaigia betvarkiai ir negalima prieiti prie jokių rezultatų. Buna daug bereikalingų ginčų, ir ypatingų užsiuolimų ant nekaltų narių.

Nedarau čia bereikalingų primetimų, katrie susirinkimus lankom tą gerai matom, ir kalitininkams nereiktų pykti bet priimti kaipo pamoką del gero musų organizacijos ir santikos pačių narių tarpe.

Nariams kurie retai lanko susirinkimus viskas nėra aišku, vienok jie gali prisidėti prie sutvarkymo reikalų atsilankydami į metinį susirinkimą. Daugelis rimtesnių narių mato kad musu valdybos nekurie nariai neatlieka savo darbu kaip reikia, o kiti nesiskaito su nariais. Pavyzdžiui pereinam susirinkime kilo klausimas kad apmokės lėšas SLA. Prezidentui Gegužiai už atvažiavimą į Clevelandą prakalbų sakyti. Koki atsakymą gavom?

Kuopos sekretorius užsigynė kad neturi laiško nuo Gegužio, o pirmininkas tik šaukė kad "mes nemokėsim, ko jūs rupinatės". Bet nariai taip ir liko nežinėje kokią sutartį Gegužio kvietėjai padarė su juo ir kokių tikslų čia jie Gegužių butinai kvietė...

Kitas, dar svarbesnis klausimas, pakelta del kuopos finansų stovio; nariai būtinai turi žinoti ar už juos centre užmokėta ar ne, nors jie į kuopą sumokėję. Bet ką išgirdom iš kuopos valdybos? Pats finansų sekretorius visai nenorėjo aiškintis, pirmininkas rėkė tik kad "jums nėra ko rupintis", kiti valdybos nariai purtėsi nežina nieko ir "mes nekalti"; o vietoj valdybos paaiškinimų, pašaliniai "advokatai" spyčios rėžė pusdami į valdybos duodą. Jie manė kad salė buvo pilna neprotaujančių narių ir jie nesupras kad nuo jų kas slepiama. Valdyba tik vertė bėdą ant knygų peržiūrėtojų, nes manė jos nėra su valdyba išvien...

Bet kaip jos knygas peržiūrės je gu sekretorius užsigeria kad neturi statementu iš centro? Kada nariai reikalavo rinkti specialę komisiją peržiūrėti finansų knygas, tam irgi labai priešintasi...

Kalbant apie narių stovį, kurie suspenduoti arba stovį prie išbraukimo, pasirodė kad valdybai ne visi nariai yra lygūs: katrie valdybai nemalonus del jų politikos tiems neduoda jokios progos, suspenduoja arba išbraukia nepranešdami laiku, kurie su jais į vieną dūda pučia, kaip pav. buvęs Centro organizatorius, tai nors jis apie devynis mėnesius buvo neužimokėjęs, buvo valdybos atgal priimtas kaipo geras narys.

Ašku kas slepiasi už tokių darbų. Jie patys varo savo agitacija, visai įvardindami sau nepatinkamus narius ir mano kad daro gerai.

Čia kalbu daugiausia į tuos kuopos narius kurie mažai lankosi susirinkimuose, bet atėję į metinį susirinkimą, kuris atsisbus seredoj, Gruodžio-Dec. 2 d., 920 East 79th St. salėj, nuo 7 val. vakare, turėtų šitokius reikalus apsvaustyti ir valdybą renkant balsuoti už tokius narius kurie verti tokios garbės.

SLA. 14 Kp. Narys.

KUPIŠKŲ Bendro Klubo Clevelando kuopos susirinkimas bus laikomas 2 val. po pietų, Gruodžio 29 d., sekmadienį. Nariai prašomi dalyvauti, nes svarbių dalykų apsvaistymui. Susirinkimas bus Lietuvių salėje. Jonas Alekna.

S. L. A. PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJOS — BALSUOKIM UŽ RIMTUS, ENERGINGUS ASMENIS!

Juozas J. BAČIŪNAS

S. L. A. 14-tos kuopos susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, Gruodžio-Dec. 2 d., nuo 7 val., naujoje vietoje—920 East 79th St. (antram aukšte), visai prie St. Clair Ave. Dalyvaukit visi nariai, nes labai svarbu.

Clevelando Tautininkai ir "Dirva" Rekomenduoja Sekančius:

Juczas J. Bačiūnas — ant Prezidento

A. Mikalauskas arba M. J. Vokietaitis — ant Vice-Prez.

P. Jurgeliūtė — ant Sekretoriaus

Jonas Tareila — ant Išdininko

Dr. J. Stanislovaitis — ant Daktaro-Kvotėjo

J. Januškevičius, Jr. S. Mockus arba M. Kasparaitis ant Išdo Globėjų.

Nominuodami šiuos asmenis į SLA. Pildomąją Tarybą prašalinsit iš Susivienijimo politikas, skandalus ir pinigų aikvojimą, kas viskas pasiekė nepakenciamo laipsnio. (Atsineškit su savim savo mokesčių knygeles.)

S. L. A. nariai — nominuokit šiuos, o užtikrinsit Susivienijimui augimą ir buojimą!

S.L.A. JUBILEJAUS MINEJIMAS

Pereitą sekmadienį Goodrich auditoriojoj įvyko vietos SLA. kuopų parengtas bendras paminėjimas SLA. 45 metų gyvavimo sukaktuvių ir 30 metų sukaktuvių nuo atsiskyrimo su kunigais.

Paminėjimo programos buvo gražus ir įvairus. Programą vadovavo 14-tos kuopos pirmininkas J. Brazauskas. Trumpa kalba atidarė programą, pakvietė SLA. jaunuolių kuopos dainininkus, L. Jonaitį ir J. Kayacką, kuriu du sudainavo Susivienijimui pritaikytą dainą (žodžiai ir muzika A. Jankausko).

Po to sekė kalba K. S. Karpačiaus. Jam baigus, perstatytas dainuoti J. Krasiņkas. Jis sudainavo dvi dainas. Florence Aleknaitė, jauna mergaitė, griežė smuika, gražiai padainavo "Vilniaus Kalneliai" ir padeklamavo "Kur Bėga Šešupė". Garbė jai ir tėvams už lavinimą ir auginimą tautinėje dvasioje.

P. J. Žiuris, vietinis, plačiai Amerikoje žinomas oratorius, pasakė gyvą kalbą apie SLA. nuo jo susitvėrimo iki persiskyrimo su kunigais. Gyvai pakastino jaunimą prigulėti prie Susivienijimo.

Toliau dainavo A. Zdanis ir J. Kayackas duetą, paskui A. Zdanis solo dainą apie SLA. iš "Margučio".

Elena Griguitė sudainavo labai gražiai "Plaukia sau Laivelis". Jo jos dar solo dainavo J. Kayackas ir buvo perstatytas vienas iš seniausių Clevelando SLA. narių, L. P. Baltrukonis, kuris trumpai paagitavo kad

nariai balsuotų už Gegužį... Paskui vėl dainavo Kayackas ir Jonaitis, ir buvo perstatytas kalbėti SLA. Prezidentas Gegužis. Jis apsakė SLA. gyvavimą nuo persiskyrimo su kunigais iki šių dienų, prisiminėdamas kaip pats jau senai darbuojasi Susivienijime ir kad jo laike SLA. išaugo nuo šimto tukstančių dolarių iki arti pusantro milijono. Vienas ir ypatingesnių jo kalbos punktų buvo tai paminėjimas kad jis rupinasi apie klausimą geresnio susėlimo našlių ir našlaičių, kuriam tikslui, sako, reiktų kad nariai mokėtų daugiau negu dabar moka.

Kalba buvo ilga ir neįvairi, betgi klausytojai kantriai išklausė.

Publikos su komitetais ir artistais buvo kiek virš 100, užsimokėjusių įžangą buvo tik 94. Reiškia, iš virš 500 SLA. narių neatėjo nei penkta dalis pasiklausyti ir pažinti savo organizacijos prezidentą. Nors Gegužio rėmėjai tikėjo kad jis ims taršyt savo priešus labiau ir aiškins apie politikas centre, bet jis nuo to susilaukė.

Programas užbaigta su Lietuvos Himnu. Pianu skambino Aldona Vilkelienė, kuri ir dainininkams akompanavo.

Visi Vitaicio-Gegužio politikos palaikytojai išsiskirstė su nupuolusiu upu.

VAKARIENĖ

Tą pat vakarą Stonio Restaurante buvo surengta vakarienė p. Gegužio pagerbimui. Dalyvavo 53 ypatos. Buvo visokių kalbų iš dalyvavusių senų ir jaunų SLA. veikėjų ir svečių. Paskiausias kalbėjo p. Gegužis. Toastmeisteris buvo

J. Brazauskas, kurio juokingos pastabos vakarą pajvairino ir padarė kalbų klausymą nenuobodžiu. Buves.

SLA. 136 KUOPOS metinis susirinkimas įvyks antradienio vakare, Gruodžio 1 d., nuo 7:30 val., Lietuvių salėje. Visi nariai malonėkite dalyvauti, nes bus svarbių reikalų, kaip tai: nominavimas Centro valdybos ir rinkimas naujos kuopos valdybos sekretiems metams. Yra ir kitokių reikalų aptarimui. Valdyba.

SVEČIAI. "Dirvos" Redakcijoje buvo atsilankę S.L.A. Prezidentas St. Gegužis, kuris atvažiavo į Clevelandą pora dienų anksčiau, pasimatymui su jam pritariančiais nariais. Taipgi lankėsi E. Rudnikas, "Vienybės" administratorius iš Brooklyn, kuris grįžo iš Chicago ir Daytono. Jis dalyvavo prakalbose ir vakarieneje.

MIRĖ vietos gyventoja Marė Jasukienė. Palaidota Lapkričio 26 d. iš sv. Jurgio parapijos. Velionė prigulėjo prie Moterų Sąjungos 26 kp. Gyveno ant Edna ave.

K. E. YOCUS buvo išvažiavęs į Pittsburgh, Pa., kur mirė jo brolis Lapkričio 21 d. Laidotuvės atsisbuvo Lapk. 24 d. Su Yochum buvo išvažiavus ir visa šeima.

IŠSIKĖLĖ. Per daugelį metų laikės mėsos krautuvej šale Lietuvių salės, p. Gudžiūnas pagaliau šią vietą apledo ir išsikėlė į naują Lietuvių parapiją, kur užsidėjo tokį pat biznį. Linkėtina jam gerų pasekmių.

ATIDAI Dr. V. Kudirkos dūjos narių. Metinis susirinkimas bus laikomas naujoje vietoje, po numeriu 920 East 79 St., antrame aukšte. Vietą tik kelios duryš nuo St. Clair ave. Lengvas suradimas ir privažiavimas. Nariai visi privalo dalyvauti. Tai bus Gruodžio 4 d., nuo 7:30 val. vakare. Kurie nedalyvaus turės mokėti hausmę. Jonas Janus, Pirm.

REIKALINGA

Sena ar jauna pora, be vaiku, gyventi kartu musų namuose, už visai mažą rendą, kambariai pilnai įrengti. Žmonai mirus, reikalinga priežiūra man ir mano dviem mergaitėm, 8 ir 10 metų. Kreipkitės tuojau pas: Stasys Šilinskas, 7535 STAR AVE.

KRAUTUVĘ IŠNUOMUOJAM
LIETUVIŲ DARBININKŲ SALĖS BLDG.
922 East 79th Street
Netoli St. Clair Avenue.

Ten pat rasite prižiūrėtoją aprodymui tos vietos.

Vienas iš daugybės vaizdų iš Ukrainiečių Liaudies Baletu Muzikalėj salėj, sekmadienį, Lapkričio 29 d., nuo 8:15 v.

Iš Collinwood

PASTABA. "Dirvos" nr. 47 SLA. Narys rašo "Prie Ko Fanatizmas Priveda". Tame rašinyje yra įveltas ir SLA. 362 kp. garsus "veikėjas" S. Čerauka. Čia turiu viešai pasakyti kad Spalių 7 d. SLA. 362 kuopa savo susirinkime išrinko S. Čerauką kaipo delegatą į bendrą vietos veikėjų pasitarimą apie nominavimą SLA. Pildomosios Tarybos. Lapkričio 4 d. susirinkime jis išdavė raportą iš pasitarimo įvykčio Spalių 18 d. Raportas buvo priimtas. Nominacijos atidėta Gruodžio mėn. susirinkimui.

Bet dabar, kaip "Dirvoje" pasirodo, tas pats S. Čerauka jau susidėjęs su kitais mekleirais ir kuopai nežinant veikia pats prieš savo pirmiau padarytą darbą, dalyvaujamas su kokiais ten "veikėjais" ir rašinėja "protestus" prieš tą ką jis pats nutarė ir padarė.

Turiu pasakyti kad ne kuopos narių kaltė šiame atsitikime, bet S. Čeraukos sauvaliavimas. Iš šalies teko patirti kad ir kitokius šposus jis varinėja kurie nedaro garbės musų kuopai. Stėbėtina ką tas "veikėjas" sau mano. Jam visoj Amerikojoj jau vietos permaža. Gaila kad jis negali surasti sau ramios vietelės ir

PAJIESKAU DARBO
ant ukės pas Lietuvius. Daug metų dirbu po Amerikoniskias farmas ir gerai nusimanau. Apie užmokesį susitarsim. Atsisaukit: S. BANIS
420 Bolivar rd. Cleveland, O.

ANGLIS

Pristatom į namus visokią anglį ir koksus. Greitas ir teisingas parnavimas.
POCAHONTAS tonas 6.90
Kaitri anglis
POCAHONTAS 8.25
anglis su mažai pelenu 5.50
W. VIRGINIA Lump 6.25
KENTUCKY Lump

Petras C. Komeras
Lietuvis Anglininkas
1201 East 80th St.
Telef. GARfield 3956-M

Skanyja Amerikoniski ir Europiski valgiai. Kainos žemos. Lietuviai pas mus užėina ir buna patenkinti.
UŽKVICIAM VISUS.
JAMES Restaurant
1410 East 66th St.

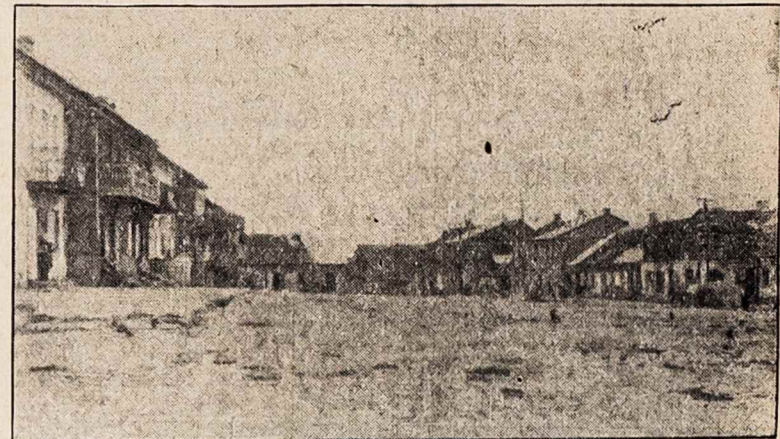
nors kartą paliauti su visais vėjais blaskytis. SLA. 362-ra kuopa turėtų suvaldyti tokį neapikantos "kupcų".
362 Kp. Narys.

ATLADAI. P. Sv. N. P. parapijoj prasidės 40 valandų iškilmingi atlidai ši sekmadienį, Lapkričio 29 d., per sumą, ir tęsis iki 1 d. Gruodžio. Prie iškilmių rengiamasi labai stropiai. Kun. A. Karužiškis kviečia daug svečių kunigų iš Clevelando apielinkių ir iš tolimesnių miestų, k. t. Pittsburgho, Chicago ir kt. Jis sako kad atlidų laiku pereis apie 20 svetimų kunigų. Dabar tik belieka žmonėms iš savo pusės parodyti užuojautą ir paramą tankiu atsilankymu į naujos parapijos bažnyčią per tas tris dienas.

Moterų Labdarybės Draugėjų rengiasi puikiai gelėmis papuošti altorių ir bus kitokių naivairinimų.

Kupiškio Vaizdai — Turgavietė Kupiškyje—dabartiniais laikais

Kupiškis: Skapiškio gatvė, dabar vadinama Vytauto Did. gatvė

NEUŽMIRŠKIT SAVIŠKIŲ LIETUVOJE!

"Dabar Laikas Siųsti Kalėdų Dovanas

"DIRVOS" AGENTURA
Ofisas randasi skersai gatvės priešais Lietuvų Salę. Atdaras visą dieną iki 8 val. vakaro.

Pirk už Cash ir Taupyk

Clevelando Pigiausių Kainų Namų Baldų

Krautuvėje — Tėmykit Sitą—

3 Šm. Walnut Miegkambario Suite: Didelė Lova, Komodė ir Didelė Šėpa

HELD'S Furniture

58⁵⁰

6900 SUPERIOR AVE.

"DIRVA" LITHUANIAN (THE F...)
The only Lithuanian Newspaper Published Weekly at Ohio Lithuanian I
Yearly Subscription In the United States... Canada and Mexico... Lithuanian and other countries Advertising rates on "DIRVA" 6820 Superior Ave.

No. 49

M Tail

DARBA IR DARBININKŲ ŽI

Automobilių išdir
ruošiasi prie išleidimų modelių, todėl dirbtuvių kurios givairias mašinerijas darus reikalingus automobilių dirbtuvėse, dabieka gana smarkiai. rios dirba taip kaip jdirbo bėgyje dviejų. Kaip tik 1932 metų mobilijų industrija gerai veikti, sako p ir kiti darbai nors ki

Kansas City, Mo., 1
valdyba paskyrė \$3000 įvairiems miesto bams šią žiemą, tokiu tiki kad savo beclausimui yra pusėtina dirpinus. Sako busišo del 12,000 darbinin

Johnstown, Pa. —
no industrijoje didėdarbų gerėjimas prapsireikšti. Bethlehem no išdirbystės šaukia įbą šimtus darbininkų. McKeesport Tin Co. pranešė kad 3,000 bininkų tos kompanijtaigose Pittsburgur bušaukta dirbti pilną per Gruodžio mėnesį.

Logan, W. Va. — Išsprogimui Monitor ar kasykloj, užgriuvo tris bininkus.

Vienna, Austrija. —
didėlis burelis bedarbiųėjė prie puikaus viešb Imperial pradėjo rėk "Mes alkani!" ir mėtėdy plytgaliais išdaužė kelka langų. Pabėgo pirmgu policija spėjo pribut

Obuolių derlius 1931
Amerikoje apskaitliuoja 220,000,000 bušelių. De nios vakarinės valstijos rinko obuolių 13,100,000 ėkų, arba 4,380,000 bačmažiau negu pernai. Abelnai kaip apskaitliujama, šymet ukėse uždejo visko už \$6,500,000,0 pardavimo sumos.

KAIP DAUG BIZNIO DARO TELEFONAS
Washington. — Per m tus laiko Suv. Valstijos buvo 31,528,949,064 telef n ant kiekvieno gyventoj. Skaitant po 5c už kiek vieną kartą, pasidaro tiel pinigų kad užmokėti visa: Amerikos skolas 20 kartų